

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIA, 10144 ZAGREB, Savska cesta 41/VII,
Tel: ++385 1 6176 448, 6176 449; Fax: ++385 1 6176 450
e-mail: agencija.trz.natjecanja@zg.tel.hr

IZVJEŠĆE

o radu

AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

(ožujak 1999. - travanj 2000.)

- SKRACENI TEKST -

Zagreb, svibanj 2000.

SADRŽAJ

I	PREGLED DJELOVANJA	Str.
1.	Pregled djelovanja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja	1
1.1.	Opća ocjena	1
1.2.	Način rada	2
1.3.	Pregled djelovanja	3
2.	Kvalifikacija predmeta	7
2.1.	Sporazumi	7
2.2.	Zlouporabe vladajućeg ili monopolističkog položaja	9
2.3.	Koncentracije	11
2.4.	Stručna prethodna mišljenja i mišljenja na zakone i pravilnike	12
3.	Odnos predmeta pokrenutih na zahtjev poduzetnika, udruga, ili tijela državne uprave i predmeta pokrenutih po službenoj dužnosti	14
4.	Vremenski niz zaprimanja predmeta po mjesecima	17
5.	Sudovi	18
6.	Medijsko praćenje djelatnosti Agencije	20
7.	Sjednice Savjeta, korespondencija Agencije, službena putovanja i uviđaji	21
7.1.	Sjednice Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja	21
7.2.	Korespondencija	22
7.3.	Službena putovanja i uviđaji	22
8.	Proračun Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja	23
9.	Zaključna razmatranja	26
II	PRILOG I. - IZVJEŠĆE O PREDMETIMA MEĐUNARODNE SURADNJE, DANIM MIŠLJENJIMA O ZAKONIMA I PRAVILNICIMA TE O NEUPRAVNIM PREDMETIMA	27
1.	Međunarodna suradnja	28
2.	Mišljenja o zakonima i pravilnicima	38
3.	Neupravni predmeti - praćenje poduzetnika i tržišta	47

PREGLED DJELOVANJA

travanj 1999. - svi banj 2000.

Zagreb, svibanj 2000.

1. PREGLED DJELOVANJA AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

1.1. OPĆA OCJENA

U proteklom izvještajnom razdoblju značajno je povećan obujam, ali i složenost poslova Agencije. To proizlazi ne samo iz povećanja broja predmeta prikazanih nastavno u tabelama i postupcima, već prije svega iz većih zahtjeva koji se postavljaju na službe Agencije kada vodi postupke u kojima su uključeni veliki i najveći poduzetnici.

Naime, osnovno obilježje stanja na tržištu u odnosu na prethodnu godinu jest da je utvrđeno više zlouporaba velikih i najvećih poduzetnika protiv kojih je Agencija vodila, i dovršila ili još uvijek vodi postupke. To su npr. Hrvatske telekomunikacije (7), INA (6), Tvornica duhana Rovinj (5), Narodne novine (2), American expres, Diners (2), Zagrebačka banka i dr.

Istodobno Agencija je ocjenjivala velike projekte spajanja i preuzimanja poduzetnika i banaka i to onih na hrvatskom tržištu i na međunarodnom tržištu a koji su prijavili koncentracije Agenciji.

Pravilno rješavanje takovih predmeta zahtjeva provođenje ekonomskih, specijalističkih i pravnih analiza tržišta i analizu obilne stručne dokumentacije. Također se mora stručno i analitički odgovoriti na učestale zahtjeve i tvrdnje poduzetnika u postupku.

U odnosu na izvješće za prethodnu godinu, nastavili su se slučajevi u kojima se poduzetnici obraćaju Agenciji sa prigovorima da ih u poslovanju ograničavaju njihovi takmaci i to putem različitih odluka, suglasnosti, odobrenja i sl. U provođenju takvih upravnih postupaka utvrđuje se slijedeće: određeni poduzetnici, među njima većina i privatizirani, imaju istodobno određene ovlasti kojima reguliraju djelatnost, daju odobrenja za otvaranje poslovanja (stanice za tehnički pregled) ili izdaju ateste (HT), određuju cijene i uvjete korištenja bitnih poslovnih prostora (autobusni kolodvori) ili kao imalac koncesije na pomorskom dobru odobravaju tko će i pod kojim uvjetima davati usluge turistima i dr.

Osnovni problem u takvim tržištima jest da su ti ovlaštenici istodobno i, čak štoviše, glavni isporučiocu tih usluga, pa prema tome i takmaci svim drugim manjim i novoprdošlim poduzetnicima. U konkretnom postupanju se utvrđuje da oni svoje ovlasti koriste tako da pogoduju svojoj djelatnosti, a ograničavaju poslovanje i poduzetništvo drugih. U takvim slučajevima djelovanje Agencije ograničava se na davanje mišljenja, suradnju s Vladom RH i tijelima državne uprave kao i prijedlozima izmjena propisa. U nekim slučajevima primjedbe i mišljenja Agencije uzeti su u obzir, te su u predstojećim izmjenama zakona i uvaženi (prodaja osiguranja na stanicama za tehnički pregled, peljarenje, pravlnici o nacionalnim parkovima, Zakon o telekomunikacijama)

1.2. NAČIN RADA

Agencija je u prethodnom razdoblju stvorila dokumentacijske i prostorne uvjete za rad, te obrazovala pet pripravnika koje je primila u stalni radni odnos.

Stručne službe Agencije broje 18 zaposlenika među njima 9 pravnika i 6 ekonomista koji se obrazuju tijekom rada korištenjem literature i baze podataka CELEX I JUSTIS.

Stručni zaposlenici Agencije sudjeluju na seminarima o konkurenciji koje organizira OECD, Ministarstvo za europske integracije, Diplomatska škola, uspoređujući u međunarodnim kontaktima svoja iskustva i rješenja.

Šest zaposlenika redovno studira na pravnim i ekonomskim poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu

U sklopu svoga programa obrazovanja Agencija je organizirala u travnju mjesecu 2000. godine međunarodni seminar na kojem su predavači bili istaknuti stručnjaci Ministarstva pravosuđa SAD i Savezne trgovачke komisije SAD.

U okviru svoje informativne djelatnosti Agencija je publicirala Glasnik na hrvatskom jeziku i Glasnik na engleskom jeziku u kojem su objavljeni engleski prevodi Zakona, Izvješća i nekih rješenja do sada prevedenih.

1.3. PREGLED DJELOVANJA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja počela je sa svojim djelovanjem početkom 1997. godine. Od svoga osnutka, pa sve do veljače 2000. godine, zaprimila je **1155 predmeta**.

Struktura zaprimljenih predmeta prikazana je u Tabeli 1. te na Slici 1.

Tabela 1.

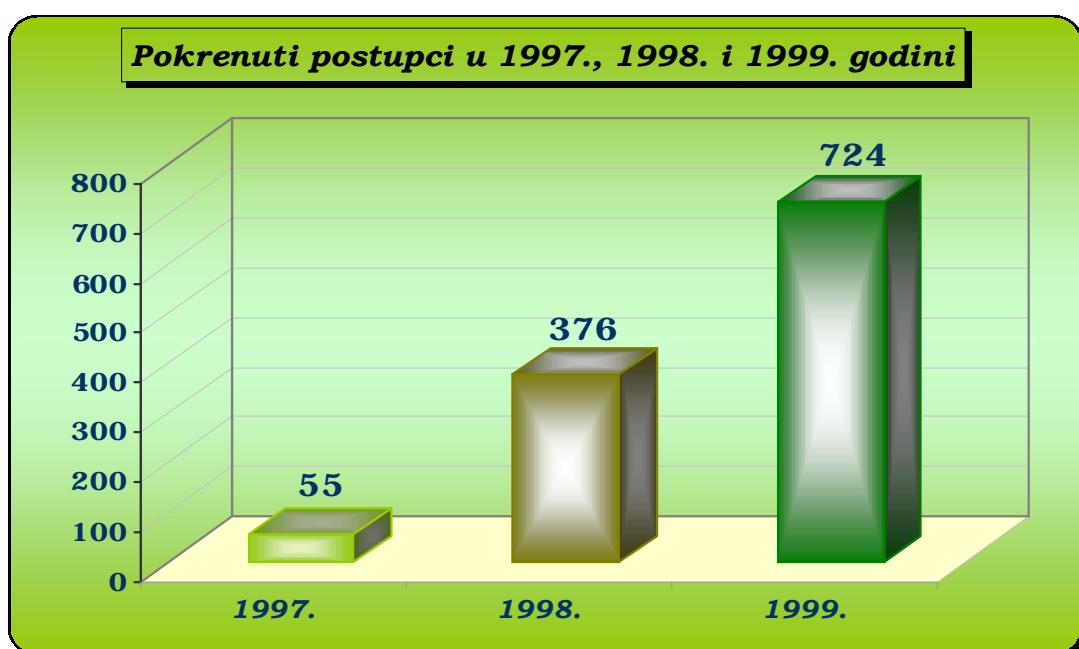
Pokrenuti postupci u 1997., 1998. i 1999. godini

	1997.	1998.	Povećanje u % 98./97.	1999.	Povećanje u % 99./97.	Povećanje u % 99./98.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Pokretanje postupka za utvrđivanje zlouporabe vlad. i monopol. položaja te narušavanja slobod. trž. natjecanja</i>	27	68	151,85%	90	233,33%	32,35%
<i>Ocjene sporazuma</i>	9	264	2833,33%	534	5833,33%	102,27%
<i>Koncentracije</i>	5	25	400,00%	64	1180,00%	156,00%
<i>Mišljenja</i>	14	19	35,71%	36	157,14%	89,47%
Sveukupno pokrenuti postupci	55	376	583,64%	724	1216,36%	92,55%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

- * Napomena: 1. U 1997. i 1998. godini moguće je da su, unutar jednog predmeta, pokretači postupka zatražili stručno prethodno mišljenje, ocjenu ugovora i utvrđivanje zlouporabe vladajućeg ili monopolističkog položaja.
- 2. U 1999. godini u nekoliko predmeta (ocjene sporazuma) zatražena je ocjena nekoliko stotina sporazuma, koji se ocjenjuju unutar jedne klasifikacijske oznake, dok je prijašnjih godina otvarana posebna klasifikacijska oznaka za svaku pojedinačnu ocjenu.

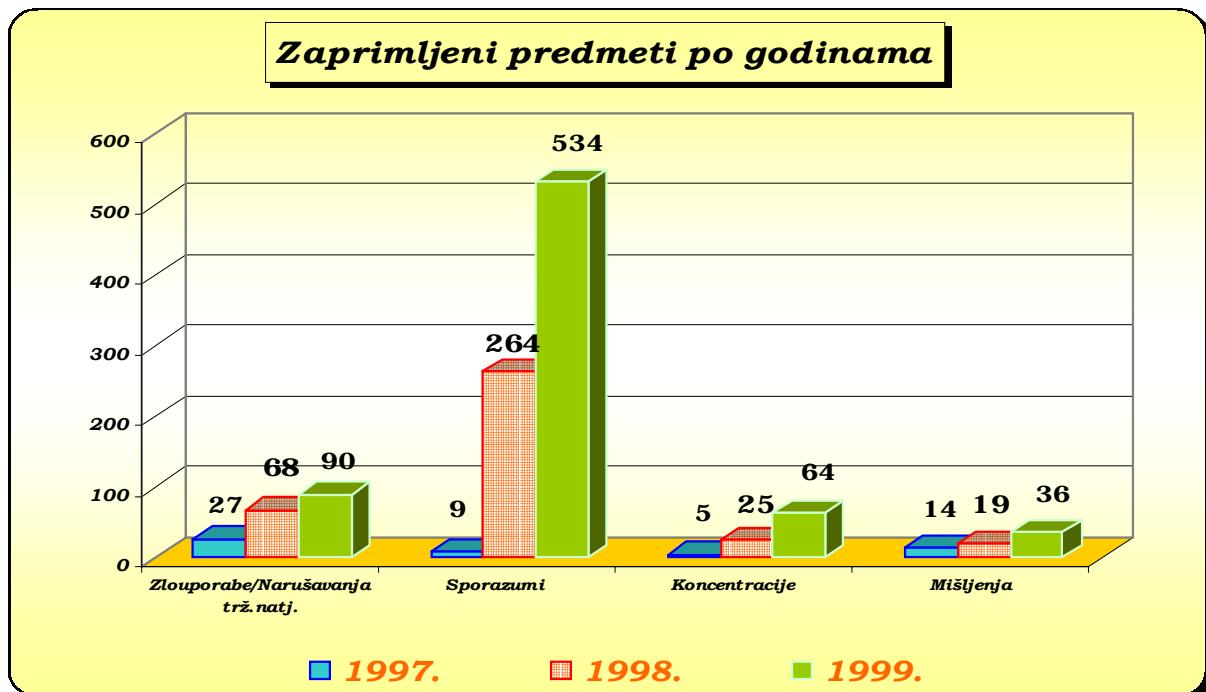
Slika 1.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Ukoliko raščlanimo zaprimljene predmete na zaprimljene predmete po vrstama pokrenutih postupaka, dobijamo slijedeći grafikon (Slika 1.a.):

Slika 1.a.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

U **1997.** godini zaprimljeno je **55 predmeta**. U **1998.** godini zaprimljeno je **376 predmeta**, što u odnosu na 1997. godinu čini povećanje broja predmeta za **584 postotna poena**. U **1999.** godinipak, zaprimljeno je **724 predmeta**, što u odnosu na 1997. godinu čini povećanje od čak **1216 postotnih poena**, dok u odnosu na 1998. godinu čini povećanje od **93 postotna poena**.

Gore navedeno pokazuje **drastično povećanje broja godišnje zaprimljenih predmeta odnosno pokrenutih postupaka u Agenciji**.

Od ukupno u 1999. godini pokrenutih **724 postupaka**, okončano ih je **596**.

Pregled okončanih predmeta i predmeta koji su bili ili jesu u tijeku za 1997., 1998. i 1999. godinu dan je u Tabeli 2., odnosno na Slici 2.a i 2.b.

Tabela 2.

Prikaz okončanih predmeta i predmeta u tijeku u 1997., 1998. i 1999. godini

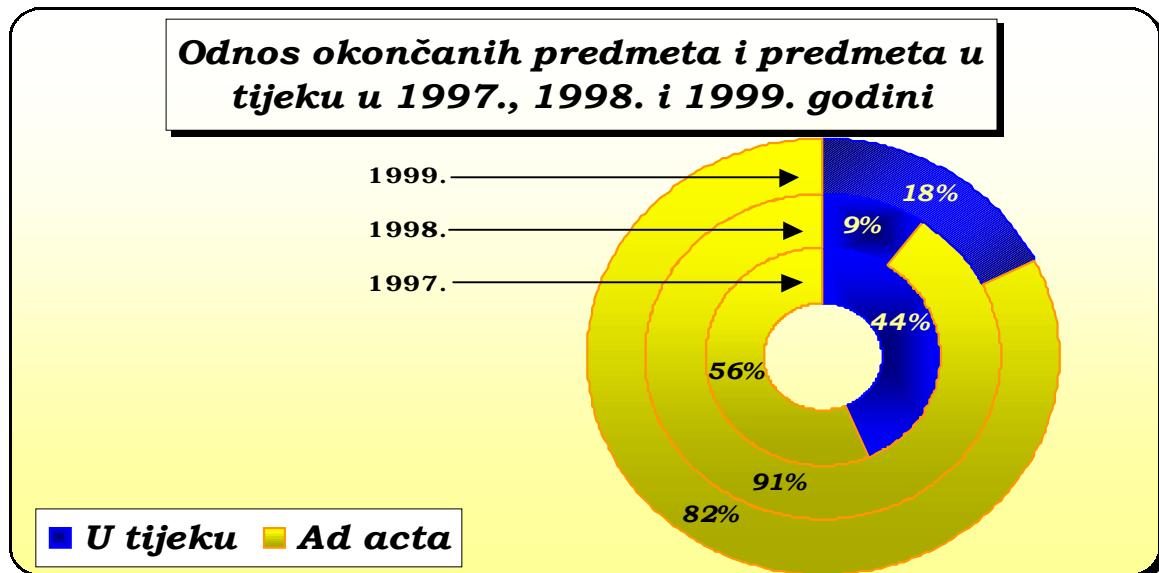
Predmeti	1997.	1998.	Povećanje		1999.	Povećanje	Povećanje
			u %	98./97.		u %	99./97.
1	2	3	4	98./97.	5	6	7
U tijeku	24	35	45,83%		128	433,33%	265,71%
Ad acta	31	341	1000,00%		596	1822,58%	74,78%
UKUPNO	55	376	583,64%		724	1216,36%	92,55%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Iz **Tabele 2.** može se uočiti da je od ukupno zaprimljenih predmeta u **1999. godini** (724 predmeta) njih **596 okončano**, što u konačnici čini **82,32 %** od ukupnog broja zaprimljenih predmeta.

U **1998. okončano je 90,61 %** zaprimljenih predmeta, dok je u **1997. okončano 56,36 %** zaprimljenih predmeta (**slika 2.a. i 2.b.**).

Slika 2.a.

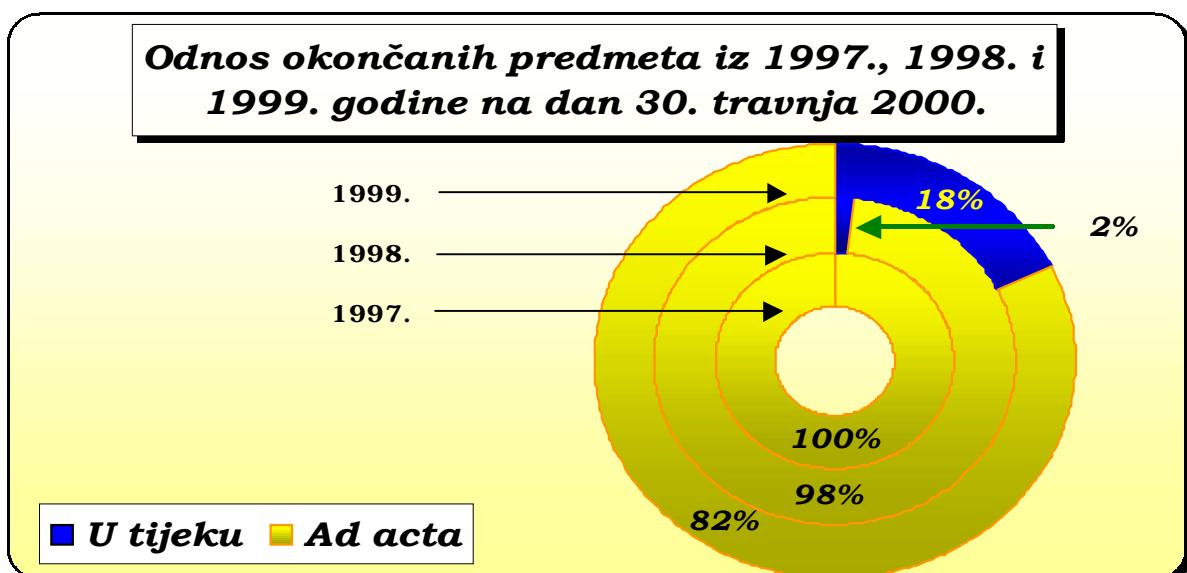

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Također, treba uzeti u obzir da je **Agencija u 1999. godini okončala i veliki broj predmeta koji su zaprimljeni u 1997. i 1998. godini, a koji su bili u tijeku sve do 1999.** Stoga ne čudi veliki broj predmeta koji su zaprimljeni u 1999. godini a još nisu okončani (**128 predmeta, vidi Tabelu 2.**).

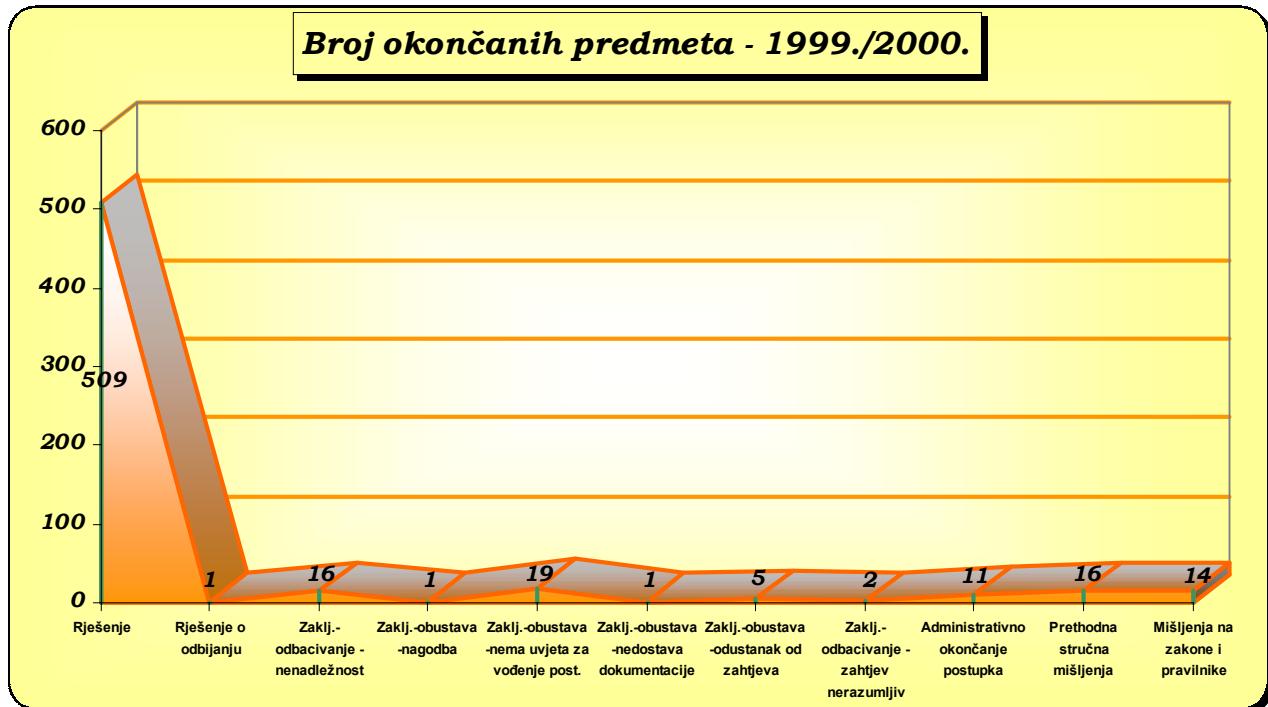
Naime, do današnjeg je dana okončano **100% predmeta koji su zaprimljeni u 1997. godini**, te je okončano **83% predmeta zaprimljenih u 1998. godini** a koji su **na kraju izvještajnog razdoblja za 1998. godinu još uvijek bili u tijeku** (vidi Sliku 2.a.), što u konačnici čini **98,4%** riješenih predmeta od ukupnog broja pokrenutih predmeta u 1998. godini (vidi Sliku 2.b.).

Slika 2.b.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Na **Slici 2.c.** prikazano je kako Agencija kvalificira okončane predmete, te uz samu kvalifikaciju okončanja prikazan je i brojčani odnos okončanih predmeta.

Slika 2.c.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

U **tabeli 3.** prikazani su postotni udjeli rješenih predmeta u ukupno zaprimljenim predmetima u 1999. godini i udjeli rješenih predmeta po kvalifikaciji rješavanja u ukupno rješenim predmetima.

Tabela 3.

Udjel rješenih predmeta od ukupno rješenih i ukupno zaprimljenih predmeta u 1999. godini

	<i>Broj okončanih predmeta u 1999. godini</i>	<i>Udjel u ukupnom broju zaprimljenih predmeta u %</i>	<i>Udjel od ukupnog broja rješenih predmeta u %</i>
1	2	3	4
Rješenje	509	70,30	85,40
Rješenje o odbijanju	1	0,14	0,17
Zaključak -odbacivanje -nenadležnost	16	2,21	2,68
Zakl.-obustava -nagodba	1	0,14	0,17
Zakl.-obustava -nema uvjeta za vođenje postupka	20	2,76	3,36
Zakl.-obustava -nedostava dokumentacije	1	0,14	0,17
Zakl.-obustava -odustanak od zahtjeva	5	0,69	0,84
Zakl.-odbacivanje -zahtjev nerazumljiv	2	0,28	0,34
Administrativno okončanje postupka	11	1,52	1,85
Prethodna stručna mišljenja	16	2,21	2,68
Mišljenja na zakone i pravilnike	14	1,93	2,35
Ukupno	596	82,32	100,00
Ukupan broj zaprimljenih predmeta u 1999.	724		

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

2. KVALIFIKACIJA PREDMETA

Tabela 4. prikazuje broj okončanih predmeta i predmeta u tijeku po kvalifikacijama prema ZZTN-u.

Tabela 4.

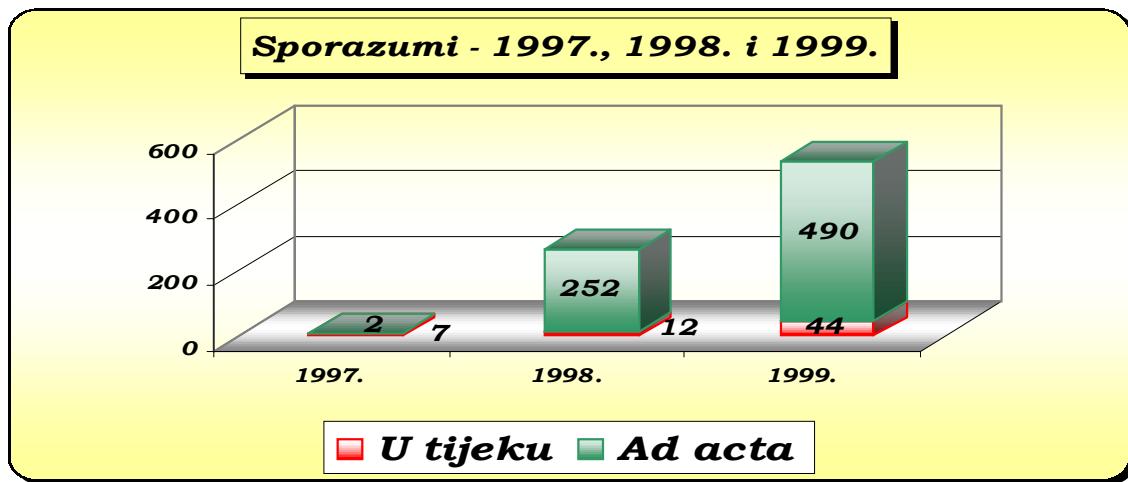
Okončani predmeti po kvalifikacijama

	1997.	1998.	Povećanje u % 98./97.	1999.	Povećanje u % 99./97.	Povećanje u % 99./98.
1	2	3	4	5	6	7
Zlouporabe	27	68	151,85%	90	233,33%	32,35%
U tijeku	11	12	9,09%	41	272,73%	241,67%
Ad acta	16	56	250,00%	49	206,25%	-12,50%
Sporazumi	9	264	2833,33%	534	5833,33%	102,27%
U tijeku	7	12	71,43%	44	528,57%	266,67%
Ad acta	2	252	12500,00%	490	24400,00%	94,44%
Koncentracije	5	25	400,00%	64	1180,00%	156,00%
U tijeku	5	8	60,00%	38	660,00%	375,00%
Ad acta	0	17		26		52,94%
Mišljenja	14	19	35,71%	36	157,14%	89,47%
U tijeku	1	3	200,00%	5	400,00%	66,67%
Ad acta	13	16	23,08%	31	138,46%	93,75%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

2.1 Sporazumi

Vidljivo je da su među zaprimljenim predmetima najzastupljenije ocjene sporazuma (**vidi Tabelu 4.**). Čak **534** predmeta od ukupnog broja predmeta u **1999. godini** bili su **ocjene sporazuma** (vidi Sliku 3.). Tu situaciju objašnjava činjenica da poduzetnici neke vrste ugovora sklapaju s većim brojem poduzetnika. Npr., ugovore o distribuciji veći poduzetnici obično sklapaju sa velikim brojem malih poduzetnika - trgovaca, koji proizvode distribuiraju krajnjim potrošačima. Obzirom da je često riječ o ugovorima koji u sebi sadrže odredbe koje sudionike ugovora stavljaju u neravnopravan položaj, odnosno o ugovorima koji često idu na štetu krajnjih potrošača, svaki je ugovor potrebno pojedinačno ocijeniti.

Slika 3.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Iz Slike 3. vidljivo je povećanje broja ocjena sporazuma u 1999. godini u odnosu na 1997. od **5833 postotna poena**, dok u odnosu na 1998. godinu to povećanje iznosi **102 postotna poena** (vidi Tabelu 4.).

Povećanje u odnosu na 1997. godinu je, iako izuzetno veliko, realno ukoliko uzmemo u obzir da je 1997. godine Agencija tek započela sa svojim djelovanjem, pa većina poduzetnika u RH nije bila niti upoznata sa načelima prava tržišnog natjecanja, kao niti sa činjenicom da u Hrvatskoj postoji tijelo koje se istim bavi.

Slika 4.

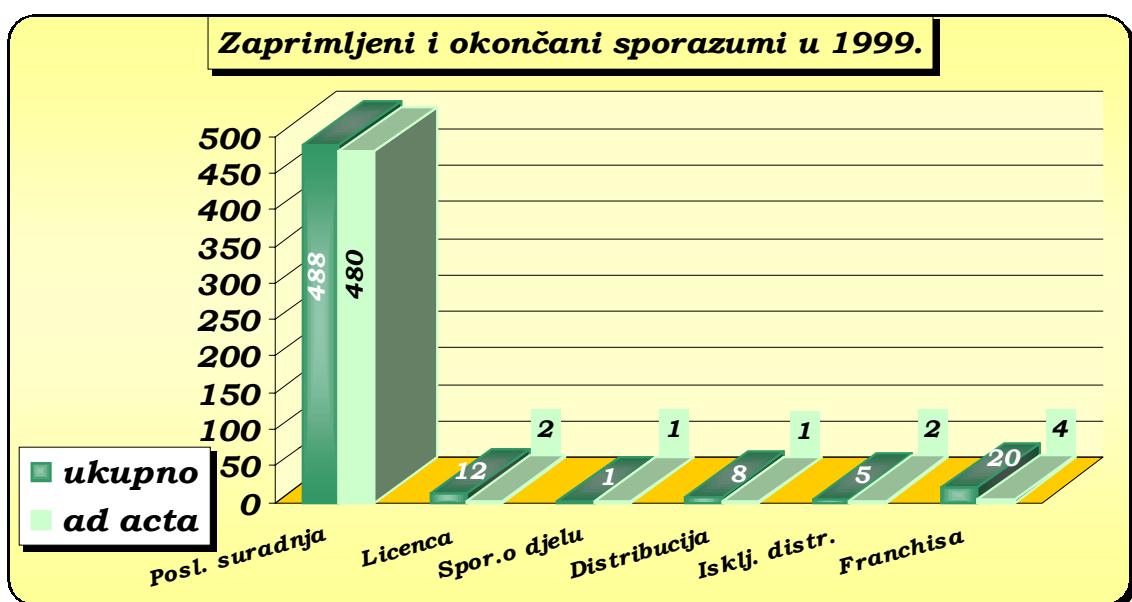

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Od prikazanih **534 predmeta** u 1999., u kojima su vođeni ili se vode postupci ocjene sporazuma, Agencija je po službenoj dužnosti pokrenula **513 predmeta**, što čini **96,06%** od ukupnog broja predmeta koji su kvalificirani kao ocjena sporazuma (vidi Sliku 4.), dok je na zahtjev pokrenuto **21 predmet (tj. 3,94%)**.

Želimo li rasčlaniti zaprimljene sporazume u 1999. godini unutar njih samih dobiti ćemo sljedeći grafikon (**slika 5.**).

slika 5.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, svibanj 2000. - SKRACENI TEKST

Dakle, sa slike 5. vidljivo je da najveći broj sporazuma čine **sporazumi o poslovnoj suradnji** koji čine **91,38 %** od ukupnog broja zaprimljenih sporazuma u 1999. godini, slijede **sporazumi o franchisingu** sa **3,74 %** udjela u ukupnom broju sporazuma, te licencni sporazumi sa **2,24 %**.

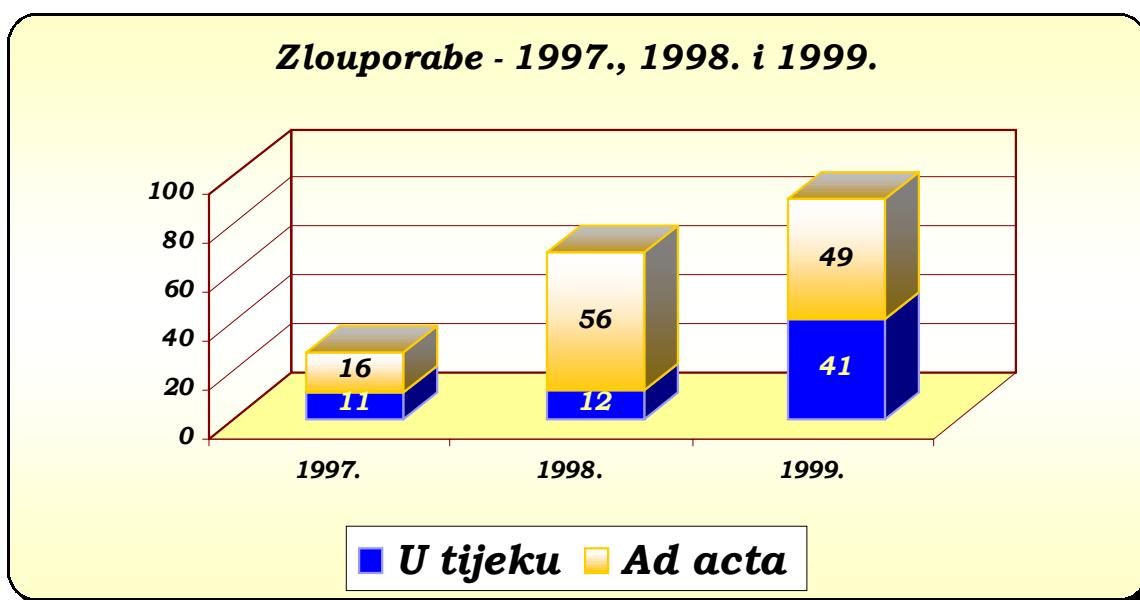
2.2 Zlouporabe vladajućeg ili monopolističkog položaja, odnosno narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja.

Kao, po veličini druga kategorija predmeta odnosno postupaka pokrenutih pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja, javlja se kategorija **zlouporaba vladajućeg ili monopolističkog položaja, odnosno narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja**.

U 1999. godini zaprimljeno je **90 predmeta** kategoriziranih kao zlouporaba vladajućeg ili monopolističkog položaja, odnosno narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja. To čini, u odnosu na **1997.** godinu, postotno povećanje od **233,33 postotna poena**, dok u odnosu na **1998.** čini postotno povećanje od **32,35 postotnih poena** (vidi Sliku 6.).

Na kraju izvještajnog razdoblja, statistika je pokazala da je okončano **49 predmeta**, što čini **54,44%** od ukupno pokrenutih predmeta zlouporaba u 1999. godini, dok je **41 predmet** odnosno **45,56%** i dalje u tijeku (**vidi Tabelu 4. i sliku 6.**).

Slika 6.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Od u 1999. godini pokrenutih **90 predmeta** odnosno postupaka za utvrđivanje narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja, **15 predmeta** je pokrenula ravnateljica Agencije po službenoj dužnosti, dok je ostalih **75 predmeta** pokrenuto na zahtjev poduzetnika, prijavitelja (**vidi Tabelu 5. i sliku 7.**).

Tabela 5.

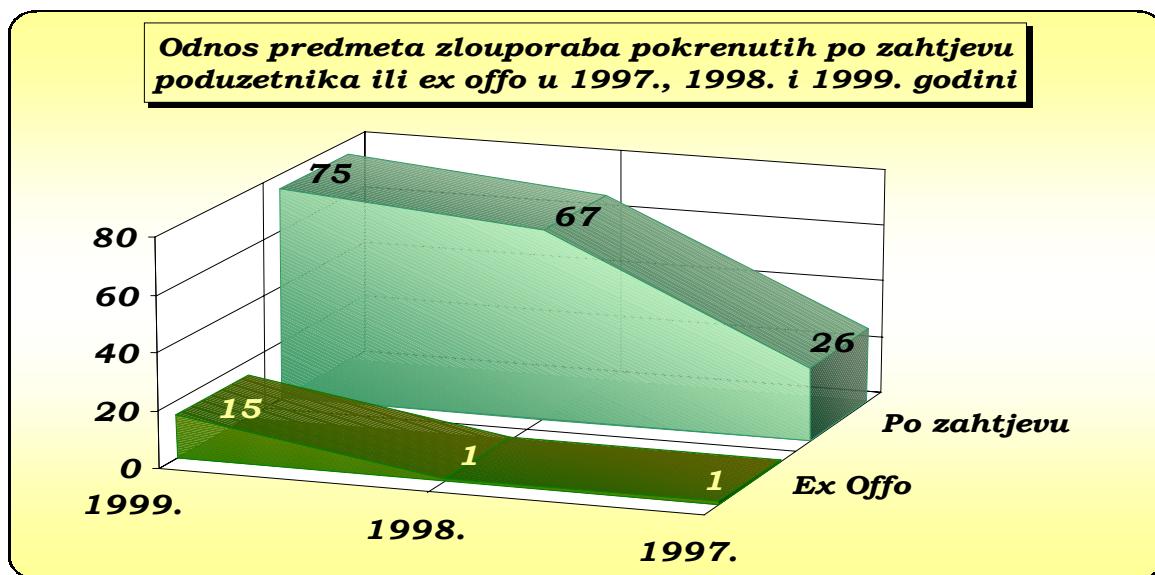
Odnos broja predmeta zlouporaba pokrenutih ex offo odnosno prema zahtjevu poduzetnika u 1997., 1998. i 1999.

	1997. godina	Udjel u odnosu na uk. br. zlouporaba	1998. godina	Udjel u odnosu na ukupni broj zlouporaba	1999. godina	Udjel u odnosu na ukupni broj zlouporaba
1	2	3	4	5	6	7
Po zahtjevu	26	96,30%	67	98,53%	75	83,33%
Ex Offo	1	3,70%	1	1,47%	15	16,67%
Ukupno	27		68		90	

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Razlog velikog odstupanja broja pokrenutih predmeta kategoriziranih kao zlouporaba u 1999. godini u odnosu na 1997. i 1998. pripisat ćemo povećanju broja djelatnika Agencije krajem 1998. godine, što je rezultiralo većom efikasnošću u rješavanju predmeta. S tim u vezi zaključujemo kako je na tržištu Republike Hrvatske izuzetno potrebno tijelo kakvo je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, a zbog, još uvijek prisutnih elemenata anarhije među poduzetnicima, odnosno funkcioniranja gospodarstva na načelu "tko jači taj kvači".

Slika 7.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Uzimajući u obzir postotno povećanje predmeta ove kategorije u odnosu na 1997. i 1998. godinu, može se zamjetiti da je **porast broja predmeta znatno manji u odnosu na kategoriju ocjena sporazuma (vidi Tabelu 1.)**. No, ovdje moramo uzeti u obzir i činjenicu da svaki predmet zlouporaba vladajućeg ili monopolističkog položaja odnosno narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja pojedinačno zahtijeva mnogo detaljnije, iscrpljive analize stručnjaka u područjima prava i ekonomije, kao i mnogo dulji vremenski rok za rješavanje.

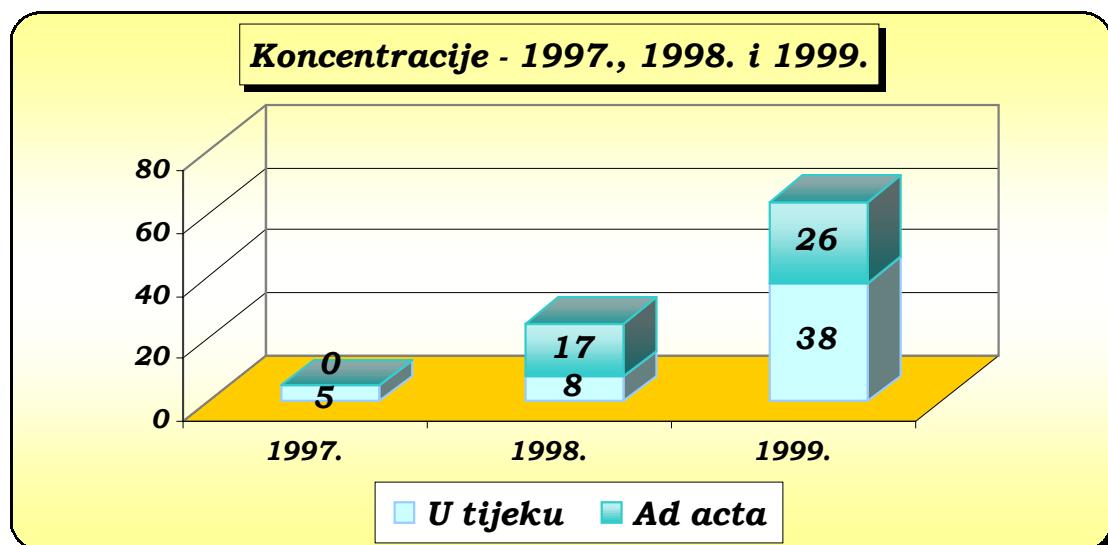
2.3. KONCENTRACIJE

- Priklučivanje, pripajanje, povezivanje, spajanje poduzetnika ili stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja

U **1999.** godini Agencija je zaprimila **64 prijave** za ocjenu dopuštenosti koncentracija. **42 postupka** pokrenuta su po pozivu Agencije na prijavu, a **22 postupka** pokrenuta su po izravnoj prijavi stranaka.

Postotna povećanja broja pokrenutih postupaka vidljiva su u Tabeli 4. (vidi i **Sliku 8.**), a usporedba predmeta pokrenutih po prijavi stranaka i po pozivu Agencije u 1997., 1998. i 1999. godini vidljiva je iz **tabele 6.** i **Slike 9.**

Slika 8.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Tabela 6.

Prijave koncentracija pokrenute po pozivu Agencije u odnosu na ukupan broj koncentracija u 1997., 1998. i 1999.

	1997. godina	Udjel u odnosu na ukupni broj Konzentracija	1998. godina	Udjel u odnosu na ukupni broj Konzentracija	1999. godina	Udjel u odnosu na ukupni broj Konzentracija
1	2	3	4	5	6	7
Po zahtjevu stranaka	2	40,00%	15	60,00%	22	34,38%
Po pozivu Agencije	3	60,00%	10	40,00%	42	65,63%
Ukupno	5		25		64	

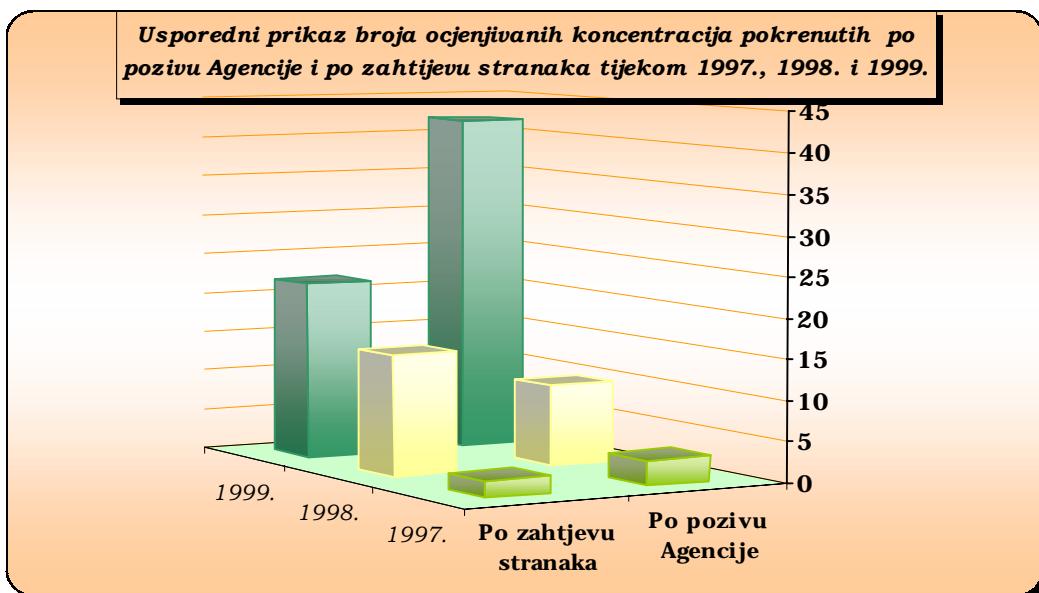
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Tijekom **1998. godine** broj koncentracija pokrenutih po prijavi stranaka **1,5 puta** je veći od broja koncentracija pokrenutih po pozivu Agencije na prijavu, što u odnosu na **1999.** kad je broj koncentracija pokrenutih po pozivu Agencije **1,9 puta** veći od broja koncentracija pokrenutih po prijavi poduzetnika, upućuje na činjenicu

povećanja broja stručnjaka u Agenciji, koji direktno rade na ocjenama predmetnih koncentracija, te prate pojedina tržišta (**Slika 9.**).

U prilog rečenome govori i činjenica da je **broj koncentracija u 1999. povećan za 156 %** u odnosu na **1998. godinu**. što upućuje na svjetski trend globalizacije na svim tržištima pa tako i u RH.

Slika 9.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

2.4. Stručna prethodna mišljenja i mišljenja na zakone i pravilnike

Unutar svog djelovanja, s obzirom na to postoje li ikakva moguća ograničenja tržišnog natjecanja, Agencija sukladno odredbama članka 30. stavak 1. točka 3. i točka 6. ZZTN-a, daje stručna prethodna mišljenja i mišljenja o zakonima i pravilnicima itd.

Promotrimo li **tabelu 7.** uočiti ćemo da je i u ovom djelu Agencijskog rada, **u 1999. godini Agencija dala 36 mišljenja** što u odnosu na **1997. čini povećanje od 157,14 %, odnosno 89,47 % u donosu na 1998. godinu.**

Tabela 7.

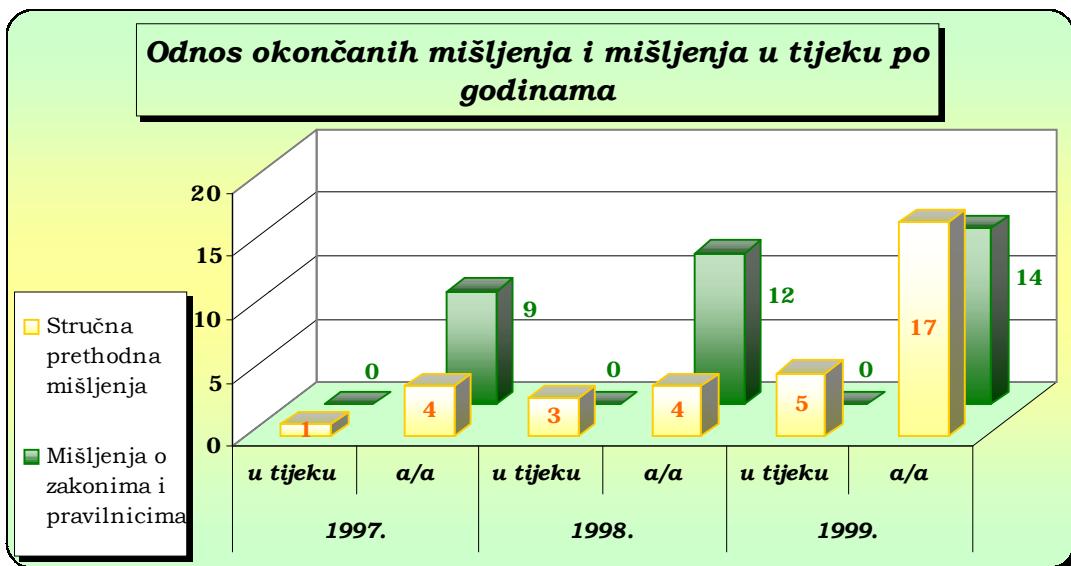
Odnos danih mišljenja u 1997., 1998. i 1999. godini

Mišljenja	1997.	1998.	Povećanje u % 98./97.	1999.	Povećanje u % 99./97.	Povećanje u % 99./98.
1	2	3	4	5	6	7
Stručna prethodna mišljenja	5	7	40,00%	22	340,00%	214,29%
Mišljenja o zakonima i pravilnicima	9	12	33,33%	14	55,56%	16,67%
UKUPNO	14	19	35,71%	36	157,14%	89,47%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Ukoliko želimo promotriti okončana mišljenja po godinama u odnosu na one koji su još u tijeku, odnosno koji su u svom izveštajnom razdoblju bili u tijeku, pogledajmo **Sliku 10.**

Slika 10.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Kao što iz **slike 11.** vidimo sva mišljenja o zakonima i pravilnicima okončana su, dok je u **1997. godini od ukupnog broja stručnih prethodnih mišljenja okončano 80 %** (od ukupnog broja mišljenja u 1997. okončano je **92,85 %**), u **1998. 57,14 %** (od ukupnog broja mišljenja u 1998. okončano je **84,21 %** istih), te u **1999. 77,27 %** stručnih prethodnih mišljenja (od ukupnog broja mišljenja u 1999. okončano je **86,11 %**).

Treba, također, uzeti u obzir da davanje mišljenja ne iziskuje dulji vremenski period, pa je shodno tome za pretpostaviti da su mišljenja, koja su u 1997. i 1998. godini bila u tijeku, dana u kratkom vremenskom periodu nakon završetka izveštajnog razdoblja (niti jedno mišljenje iz 1997. i 1998. više nije u tijeku), dok su mišljenja pokrenuta u 1999. ili već dana ili je u tijeku njihovo davanje.

3. Odnos predmeta pokrenutih na zahtjev poduzetnika, udruga ili tijela državne uprave i predmeta pokrenutih po službenoj dužnosti

Odnos predmeta pokrenutih na zahtjev poduzetnika, strukovnih i gospodarsko-interesnih udruga poduzetnika i Vlade RH i tijela državne uprave te predmeta koje je Ravnateljica Agencije pokrenula po službenoj dužnosti (*Ex Offo*) prikazan je u tabelama 8. i 9. te na slici 11.

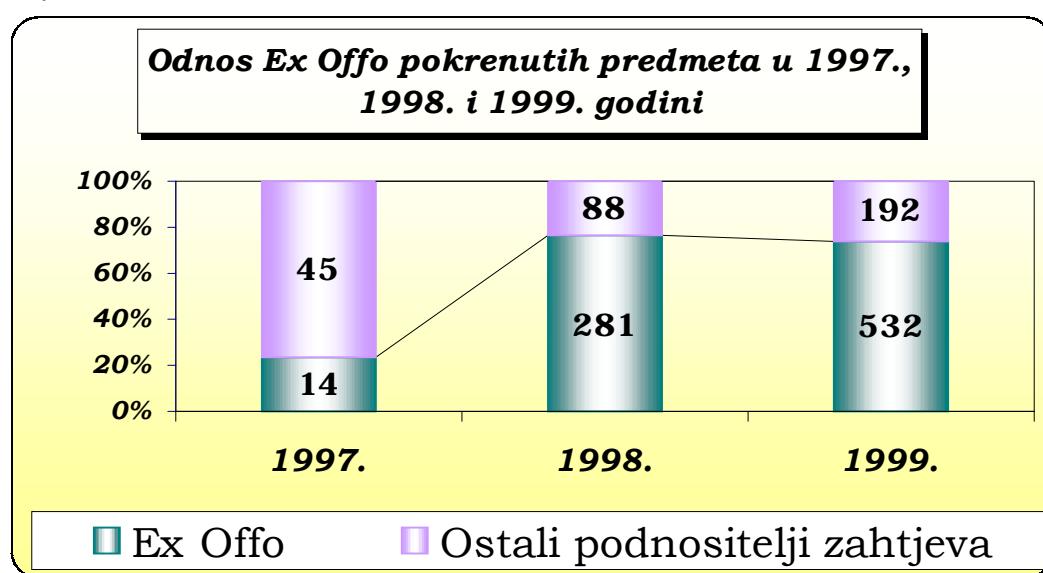
Tabela 8.

Podnositelji zahtjeva u 1997., 1998. i 1999. godini

PODNOSETELJI ZAHTJEVA	1997.	1998.	1999.	Povećanje u 1999. u odnosu na 1998. (%)	
	1	2	3	4	5
Strukovna i gospodarsko-interesna udruženja poduzetnika	3	17	12	-29,41%	
Fizičke i pravne osobe	35	66	160	142,42%	
Vlada RH i tijela državne uprave	3	5	20	300,00%	
Ravnateljica Agencije po službenoj dužnosti (<i>Ex Offo</i>)	14	281	532	89,32%	

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Slika 11.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

U **Tabeli 9.** prikazan je popis poduzetnika koji su podnijeli najviše zahtjeva za pokretanje postupka u 1997., 1998. i 1999. godini (ovdje su uključena i strukovna i gospodarsko-interesna udruženja poduzetnika kao i Vlada RH i tijela državne uprave - uključujući AZTN).

Tabela 9.

PODNOŠITELJI ZAHTJEVA		
1 GODINA	2 NAZIV	3 Broj zahtjeva
1997.		
	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	20
	* HZZO je podnio 1 zahtjev no pokrenuto je 20 predmeta	
	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	14
	Diona d.d.	5
	Kraš trgovina d.o.o.	5
	Presečki-Bus d.o.o.	2
	Udruga privatnih brodara Hrvatske	2
	Fotex d.o.o.	2
	Meštović - Pregradatours d.o.o.	2
	Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva	2
1998.		
	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	281
	Tvornica duhana Rovinj d.d.	12
	Hrvatska obrtnička komora	9
	Seagram European Customer Services Ltd.	7
	DIC - Dubrovački informativni centar	3
	Privredna banka d.d.	3
	Udruženje trgovaca Zagreb	3
	Adriatic osiguranje d.d.	2
	Ambasador Services	2
	Croatia osiguranje d.d.	2
	Ecooperativa d.o.o.	2
	Euroherc osiguranje d.d. - Podružnica Zadar	2
	Jadransko osiguranje d.d.	2
	Zagrebačka banka d.d.	2
1999.		
	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	574
	McDonald's Hrvatska d.o.o.	3
	Ministarstvo financija - Financijska policija	3
	Zagrebačka banka d.d.	3
	Belupo d.o.o.	2
	Hrvatski seljački savez	2
	Marimpex d.o.o.	2
	Pharmadent d.o.o.	2
	Presečki-Bus d.o.o.	2
	Tvornica duhana Zadar d.d.	2

(475 ugovora)

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

U **Tabeli 10.** dan je popis poduzetnika protiv kojih se vodio postupak pred Agencijom. Ovdje je potrebno napomenuti dvije činjenice: **1.** I u Tabeli 9. i u Tabeli 10. nisu prikazani svi ostali poduzetnici koji su podnijeli, odnosno protiv kojih je

podnesen **samo jedan zahtjev**; i **2.** postupak se ne vodi nužno p r o t i v poduzetnika, već je moguće da je riječ o ocjeni ugovora, ocjeni koncentracije, ili, jednostavno, o zahtjevu za prethodnim stručnim mišljenjem.

Tabela 10.

STRANKE PROTIV KOJIH JE POKRENUT POSTUPAK		
1	2	3
GODINA	NAZIV	Broj zahtjeva
1997.		
	Hrvatska pošta i telekomunikacije d.d.	3
	Croatia osiguranje d.d.- Podružnica Šibenik	2
	Meštirović - Pregradatours d.o.o.	2
1998.		
	Marin Getaldić d.d.	105
	Ghetaldus d.d.	95
	Diona d.d.	39
	HZZO	6
	Rothmans Ltd.	5
	Tvornica duhana Rovinj d.d.	5
	Europay International	4
	Zagrebačka banka d.d.	4
	Croatia osiguranje d.d.	3
	Hrvatska pošta i telekomunikacije d.d.	3
	Privredna banka d.d.	3
	McDonald's Hrvatska d.o.o.	2
	Naodne novine j.p.	2
	Phillip Morris Holland B.V.	2
	Portas Deutschland GmbH	2
	Smoki-Trade d.o.o.	2
1999.		
	C Card d.d.	269
	K-Kan d.o.o.	206
	Brodomerkur d.d.	14
	Hrvatske telekomunikacije d.d.	7
	INA d.d.	6
	Zagrebačka banka d.d.	6
	Europay International	5
	Tvornica duhana Rovinj d.d.	5
	Hrvatska radiotelevizija j.p.	3
	IPK Osijek d.d.	3
	Diners Club Adriatic d.d.	2
	ERSTE Bank AG	2
	HZZO	2
	Interbrew B.V.	2
	McDonald's Hrvatska d.o.o.	2
	Narodne novine j.p.	2
	Vrelej d.o.o.	2

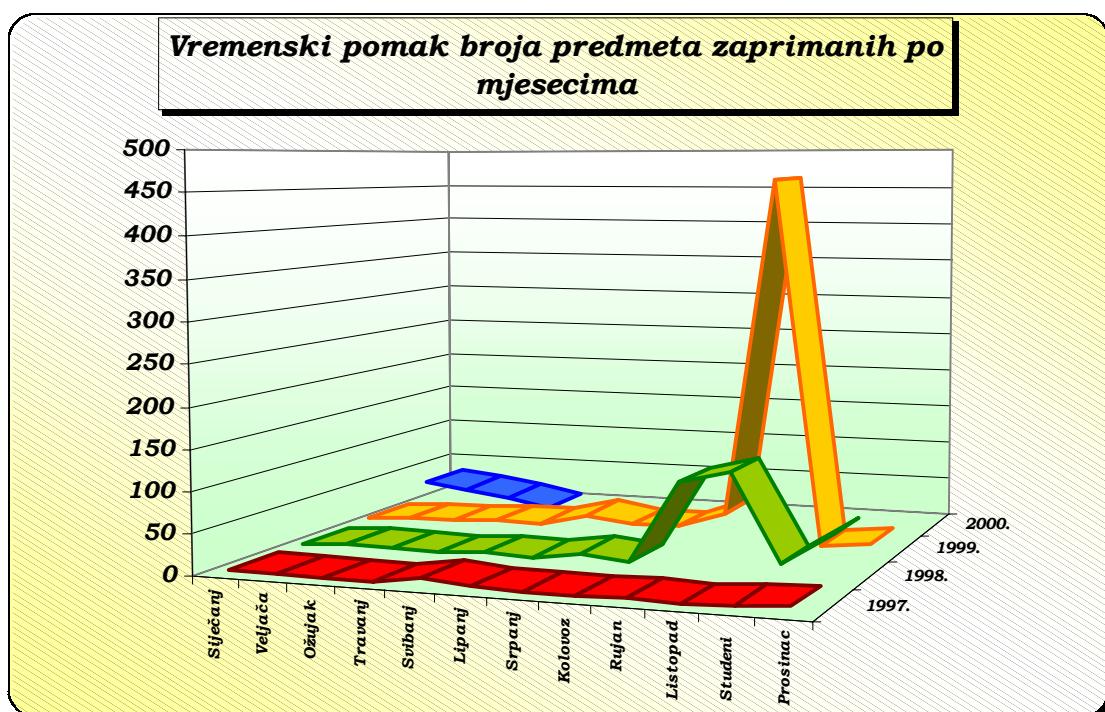
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Iz Tabela 9. i 10. vidljivo je da je najveći broj postupaka pokrenula upravo Agencija po službenoj dužnosti. Naime, od početka svojega djelovanja Agencija je po službenoj dužnosti pokrenula **827 predmeta**. Kao **najveći podnositelji** zahtjeva još se javljaju: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Tvornica duhana Rovinj d.d., auto-prijevoznici, osiguravajuća društva... Gledano iz druge perspektive, najviše je predmeta pokrenuto upravo **protiv** Tvornice duhana Rovinj d.d., auto-prijevoznika, Hrvatskih telekomunikacija d.d., INE d.d., osiguravajućih društava itd.

4. Vremenski niz zaprimanja predmeta po mjesecima tijekom 1997., 1998. i 1999. godine

Na Slici 12. vidljivi su vremenski slijedovi zaprimanja predmeta po mjesecima u 1997., 1998. i 1999. godini.

Slika 12.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

U 1997. godini prosječno je mjesечно zaprimljeno 4,58 predmeta, u 1998. 31,33 predmeta, dok je u 1999. godini mjesечно u prosjeku zaprimljeno 60,33 predmeta.

Vidljivo je značajno odstupanje od prosjeka u rujnu, listopadu, studenom i prosincu 1998. i 1999. godine, čemu je najvjerojatnije uzrok korištenje godišnjih odmora u srpanju, kolovozu i rujnu, te smanjena poduzetnička aktivnost. No, predmeti se u cijelosti rješavaju tijekom cijele godine.

5. SUDOVI

U **Tabeli 11.** prikazan je broj predmeta koji su pokretani na Prekršajnim sudovima i Visokom prekršajnom суду od strane Agencije, predmeti koje su stranke pokrenule protiv Agencije na Upravnom суду, te predmeti koji su na istim sudovima okončani.

Tabela 11.

**Pokrenuti te okončani predmeti na Prekršajnimsudovima, Visokom
prekršajnom суду te na Upravnom суду**

	1997.		1998.		1999.		2000.		
	Pokrenuto	a/a	Pokrenuto	a/a	Pokrenuto	a/a	Pokrenuto	a/a	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Agencija									
Prekršajni sud	2	2	16	4	9	3	3	0	
Visoki prekršajni sud	0	0	1	1	2	0	0	0	
Protiv rješenja Agencije									
Upravni sud	1	0	18	0	6	0	2	0	

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Od **2 pokrenuta postupka pred Prekršajnim sudovima u 1997. godini, oba su predmeta okončana odustankom od zahtjeva Agencije za dalnjim vođenjem postupka.**

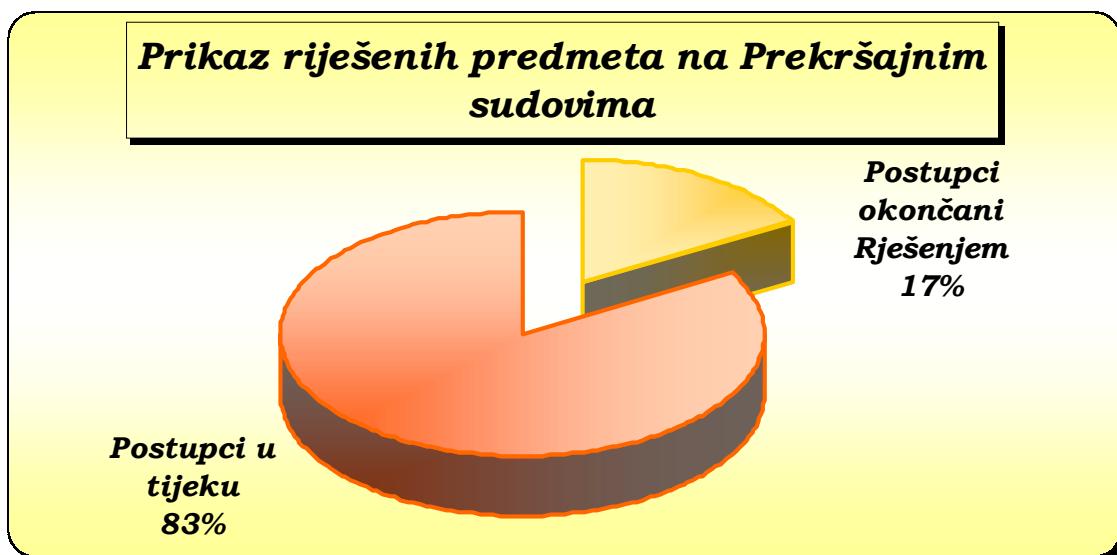
U **1998. godini, Agencija je pred Prekršajnim sudovima pokrenula 16 postupaka, od koji su 2 okončana zbog odustanka Agencije od daljnog vođenja postupka, dok je u 2 predmeta Prekršajni sud izdao Rješenje. Na jedno Rješenje Prekršajnog suda Agencija je uložila žalbu Visokom prekršajnom суду, no ta je žalba odbijena. U jednom je predmetu Agencija podigla zahtjev za zaštitu zakonitosti, ali ga državni odvjetnik nije prihvatio.**

U **1999. godini Agencija je pred Prekršajnim sudovima pokrenula 9 postupaka, od kojih su 3 postupka okončana Rješenjem. Na dva Rješenja Prekršajnog suda Agencija je uložila žalbe Visokom prekršajnom суду, a koji do danas nisu okončani.**

U **2000. godini** (do 13. travnja) pred Prekršajnim sudovima Agencija je pokrenula 3 postupka koji su i dalje u tijeku.

Ukoliko pomnije promotrimo Tabelu 11., zamijetit ćemo da je od početka svoga djelovanja do danas **Agencija pokrenula pred Prekršajnim sudovima 30 postupaka, od kojih je okončano 9 postupaka. Rješenja Prekršajnog suda su izdana samo u 5 predmeta**, dok je u 4 Agencija odustala od zahtjeva (vidi Sliku 13.).

Slika 13.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Agencija je uložila žalbe Visokom prekršajnom sudu na 3 Rješenja Prekršajnih sudova, no jedna je žalba odbijena dok su preostala dva postupka još uvijek u tijeku.

Bitno je istaknuti da je protiv Rješenja Agencije na Upravnom sudu pokrenuto 27 postupaka, od kojih još niti jedan nije okončan.

Jedan od glavnih problema s kojima se Agencija svakodnevno suočava je nepoznavanje prava tržišnog natjecanja. Uz nepostojanje osnovnih postavki tržišne kulture među hrvatskim poduzetnicima, javlja se i nezaobilazna sporost hrvatskog pravosuđa. Sve to rezultira velikim brojem predmeta pokrenutih od strane Agencije ili protiv nje koji već izuzetno dugo stoje neriješeni na Prekršajnim i Visokom prekršajnom sudu te Upravnom sudu.

S ciljem rješavanja gore navedenih problema, izuzetno je važno uputiti hrvatske suce u pravo i praksu tržišnog natjecanja. U organizaciji Agencije održan je tijekom ožujka 2000. godine Seminar pod nazivom "Konzultacije o pravu konkurenčije", a na kojem su gosti predavači bili ugledni ekonomisti i pravnici, djelatnici Ministarstva pravosuđa Sjedinjenih Američkih država (USDOJ), kao i Federalne Trgovinske Komisije (FTC).

Ovdje naglašavamo, da se Agencija, u rješavanju predmeta koristi, osim bazama podataka europske i američke prakse tržišnog natjecanja, također i korespondencijom sa gotovo svim europskim zemljama, odnosno tijelima tih zemalja zaduženima za konkurenčiju, te sa Sjedinjenim Američkim državama, kao zemljom sa najdužom tradicijom tržišnog natjecanja.

6. MEDIJSKO PRAĆENJE DJELATNOSTI AGENCIJE

1. U razdoblju od travnja 1999. do 1. svibnja 2000. Agencija je objavila **8 redovitih službenih priopćenja** o rezultatima sjednica Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja te **jedno izvanredno priopćenje**.

2. **U razdoblju od travnja 1999. do 1. svibnja 2000. o djelatnosti Agencije objavljeno je 96 priloga.**

3. Tekstove ili priloge o Agenciji u tom su razdoblju objavili sljedeći mediji: **Hina, HTV, Otvorena televizija, Hrvatski radio, Obiteljski radio, Radio 101, Otvoreni radio, Večernji list, Vjesnik, Slobodna Dalmacija, Novi list, Jutarnji list, Glas Slavonije, Glas Istre, Zadarski list, te specijalizirani časopisi Banka i Privredni vjesnik.**

4. S **prof. dr. Dešom Mlikotin Tomić, ravnateljicom Agencije**, u razdoblju od travnja 1999. do 1. svibnja 2000. objavljeno je **12 intervjuja**.

Njih su objavili sljedeći mediji: **HTV, Otvorena televizija, Hrvatski radio, Vjesnik, Večernji list i Slobodna Dalmacija.**

5. Tabelarni prikaz medijskog praćenja djelatnosti Agencije za razdoblje od travnja 1999. do 1. svibnja 2000. prikazan je u Tabeli 12.

Tabela 12.

	1997.	1998.	1.1.-1.5. 1999.	1.5. 1999. - 1.5. 2000.	UKUPNO
1	2	3	4	5	6
Medijski prilozi o Agenciji	45	74	69	96	284
Intervjui s ravnateljicom	13	18	9	12	52
UKUPNO	58	92	78	108	336

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za odnose s javnošću, 2000.

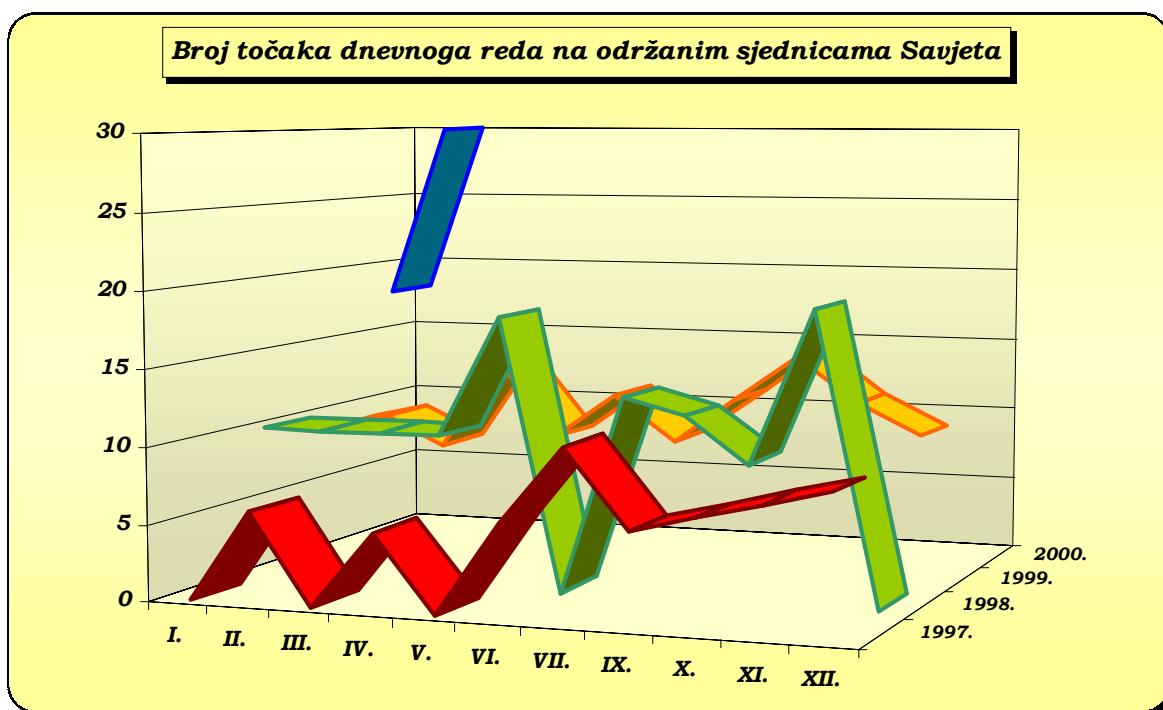
7. SJEDNICE SAVJETA, KORESPONDENCIJA AGENCIJE, SLUŽBENA PUTOVANJA I UVIĐAJI

7.1. Sjednice Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja

Sjednice **Savjeta** za zaštitu tržišnog natjecanja održavaju se načelno **jednom mjesечно**. Tako je od osnutka Agencije do danas održano **36 sjednica Savjeta**.

Na **Slici 14.** dan je pregled održanih sjednica Savjeta te broj točaka dnevnog reda svake pojedine sjednice (**prosječan broj točaka na svim održanim sjednicama Savjeta je 10**). Isto je dano i u **Tabeli 13.**

Slika 14.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

Tabela 13.

GODINA	MJESECI											
	Siječanj	Veljača	Ožujak	Trajanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoza	Rujan	Listopad	Studenzi	Prosinac
1997.	0	6	0	5	0	6	11	0	6	7	8	9
1998.	10	10	10	10	18	0	13	0	12	9	19	0
1999.	9	10	8	14	9	12	9	0	12	15	12	10
2000.	18	30	10	10	10	10	15	15	12	8		

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2000.

* **Napomena:** U kolovozu se ne održavaju sjednice Savjeta, iz razloga korištenja godišnjih odmora.

U dosadašnjoj praksi održavanja sjednica Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja, pokazalo se irelevantnim koliki broj točaka uključuje dnevni red. Naime, ne postoji nikakvo pravilo koliko točaka može biti analizirano tijekom jedne sjednice Savjeta.

No, potkraj 1999. i početkom 2000. godine pokazalo se da dnevni red sjednice Savjeta prelazi mogućnosti analiziranja pojedinih predmeta kao i donošenja konkretnih odluka, te se javlja potreba održavanja nastavaka sjednica u istom mjesecu.

7.2. Korespondencija

Uzmemo li u obzir podatke koji su sadržani u **Tabeli 1.**, razvidno je da je Agencija u 1999. godini pokrenula 724 postupka. Ukoliko pomnožimo taj broj sa prosječnim brojem ulaznih prepiski (**2,5** prepiske unutar predmeta) dobit ćemo **1.810 prepiski ulazne pošte**. Također, ukoliko isto napravimo sa prosječnim brojem izlaznih prepiski (**2,2** prepiske unutar predmeta) dobit ćemo **1.592 prepiske izlazne pošte**.

Kada dobivene podatke zbrojimo, vidjet ćemo da je prosječan broj ulazno-izlaznih prepiski unutar jednog predmeta **4,7 prepiski**, odnosno, **u izvještajnom razdoblju od veljače 1999. do travnja 2000. godine Agencija je zaprimila i odaslala cca 3.400 prepiski** koje se isključivo odnose na sâmo rješavanje predmeta.

7.3. Službena putovanja i uviđaji

Podaci o službenim putovanjima i uviđajima (u dalnjem tekstu), odnose se samo na putovanja i uviđaje u tuzemstvu. Edukativna putovanja, koja su jedina mogućnost izobrazbe stručnih kadrova, nisu uzeta u obzir.

U 1997. godini, obzirom na to da je Agencija bila tek osnovana te u skladu sa njezinim skromnim finansijskim mogućnostima, ostvareno je samo **šest (6) službenih putovanja i uviđaja**, što čini **šesnaest (16) dana** službenih putovanja.

U 1998. godini uzimamo u obzir i rast broja zaposlenika i rast broja predmeta, pa je ostvareno **dvedeset i devet (29) službenih putovanja i uviđaja**, što čini **četrdeset i devet (49) dana** službenih putovanja.

U 1999. godini i prva dva mjeseca 2000., ostvareno je **sedamdeset i sedam (77) službenih putovanja i uviđaja**, razlog čemu je, kao uostalom i u 1998. godini, sve veći broj stručnjaka na području zaštite tržišnog natjecanja, te drastični rast predmeta.

8. PRORAČUN AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Proračun Agencije, njegovo ostvarenje, sredstva vraćena u proračun te neto trošak Agencije prikazani su u **Tabeli 14.**

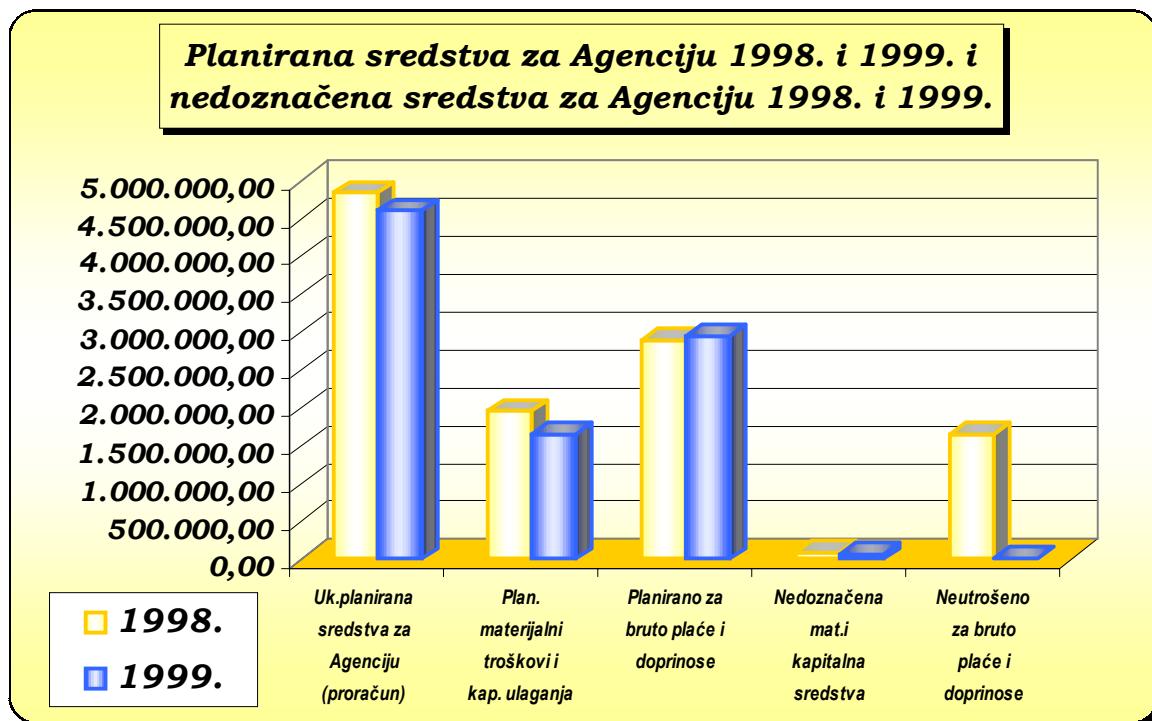
Tabela 14.

Red.br.	Naziv pozicije	Iznos '98.	Iznos '99.	Postotna promjena
1	2	3	4	5
1.	Uk.planirana sredstva za Agenciju (proračun)	4.846.365,00	4.608.107,00	-4,92%
2.	Plan. materijalni troškovi i kap. ulaganja	1.953.500,00	1.659.915,00	-15,03%
3.	Planirano za bruto plaće i doprinose	2.892.865,00	2.948.192,00	1,91%
4.	Nedoznačena mat.i kapitalna sredstva	90.397,86	71.678,21	-20,71%
5.	Neutrošeno za bruto plaće i doprinose	1.661.670,21	14.959,92	-99,10%
6.	Ukupno doznačeno iz proračuna	3.094.296,93	4.771.571,20	54,21%
7.	Upravne pristojbe isp.u ime r-n.Dr. proračuna	1.266.777,60	2.704.435,00	113,49%
8.	PDV	252.007,79	189.055,26	-24,98%
9.	Porez i prirez	414.493,06	769.095,54	85,55%
10.	Doprinosi iz i na plaće	414.573,16	1.002.065,38	141,71%
11.	2% za branitelje (za stambeno zbrinjavanje)	0,00	33.710,72	
13.	Ukupno vraćeno u Proračun	1.933.278,45	4.698.361,90	143,03%
14.	Neto trošak Agencije	1.161.018,48	73.209,30	-93,69%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.

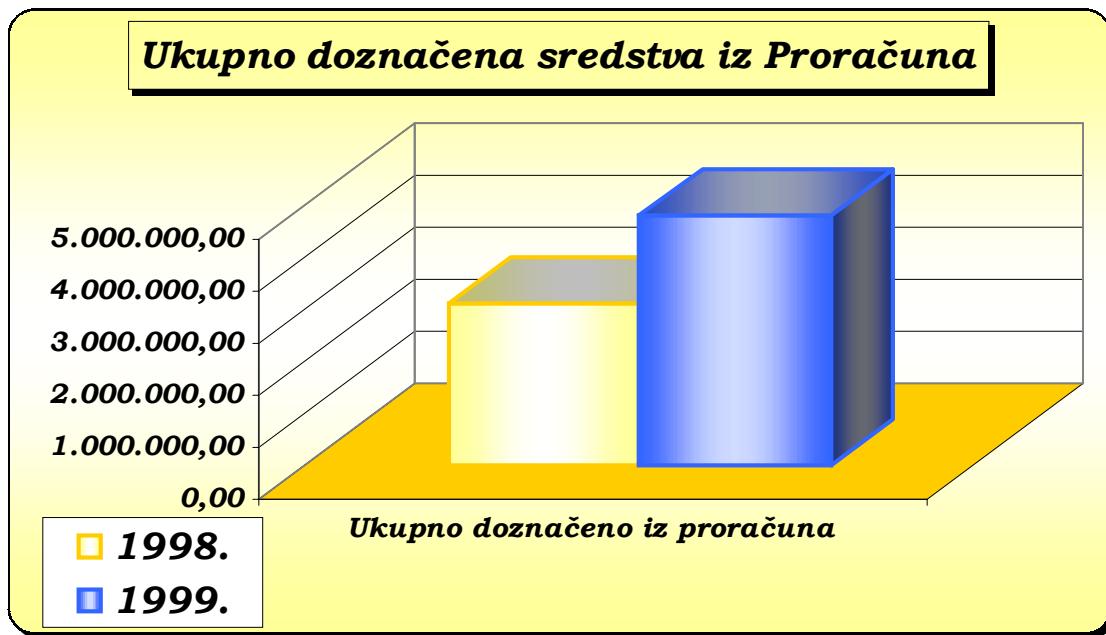
Isto je prikazano i na **Slikama 15. i 16.**

Slika 15.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.

Slika 16.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.

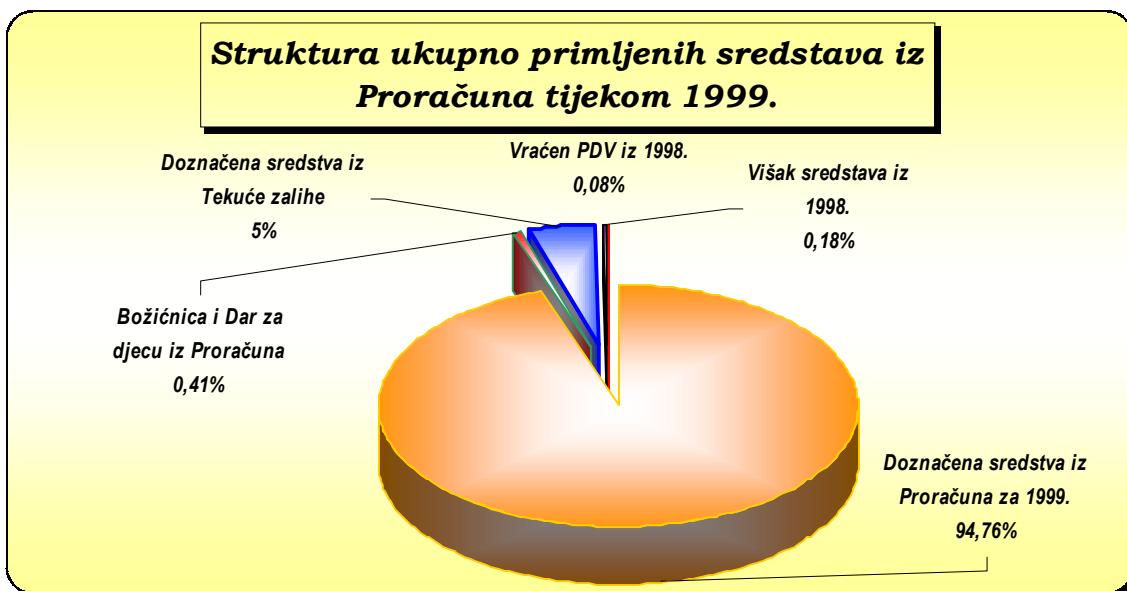
U **Tabeli 15.** dano je pojašnjenje **Slike 16.** Isto je dano i **Slikama 17., 18. i 19.**

Tabela 15.

Struktura ukupno doznačenih sredstava tijekom 1999.

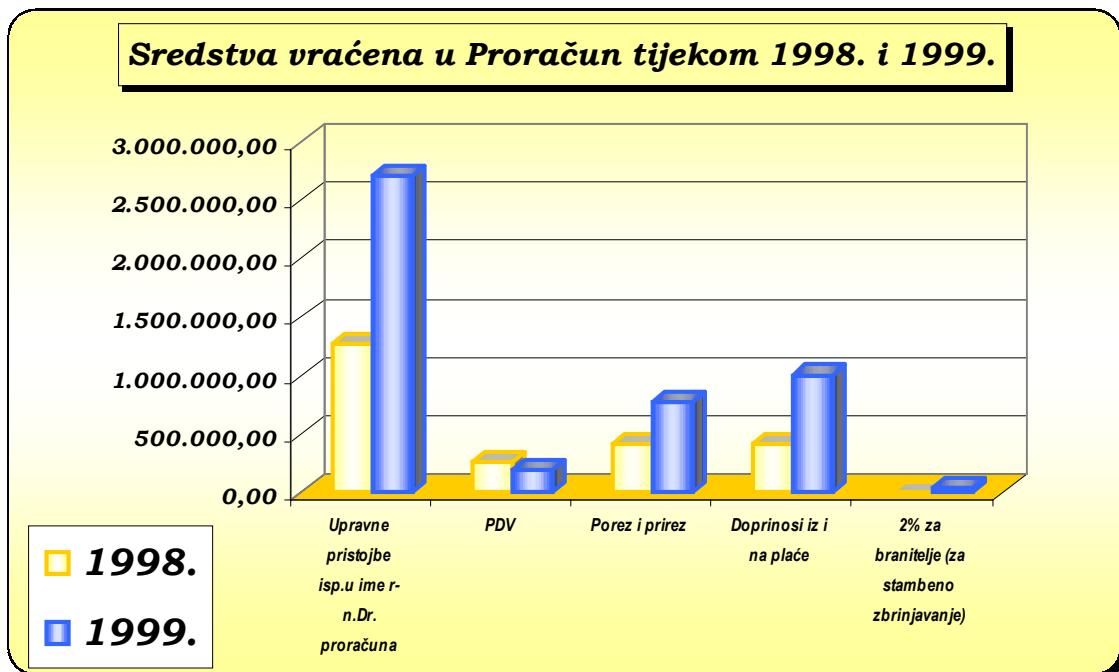
Red.br.	Uk.doznačeno iz Proračuna tijekom 1999.	Iznos
1	2	3
1.	Vraćen PDV iz 1998.	3.735,48
2.	Doznačena sredstva iz Proračuna za 1999.	4.521.468,87
3.	Božićnica i Dar za djecu iz Proračuna	19.600,00
4.	Doznačena sredstva iz Tekuće zalihe	218.170,58
5.	Višak sredstava iz 1998.	8.596,27
6.	UKUPNO	4.771.571,20

Slika 17.

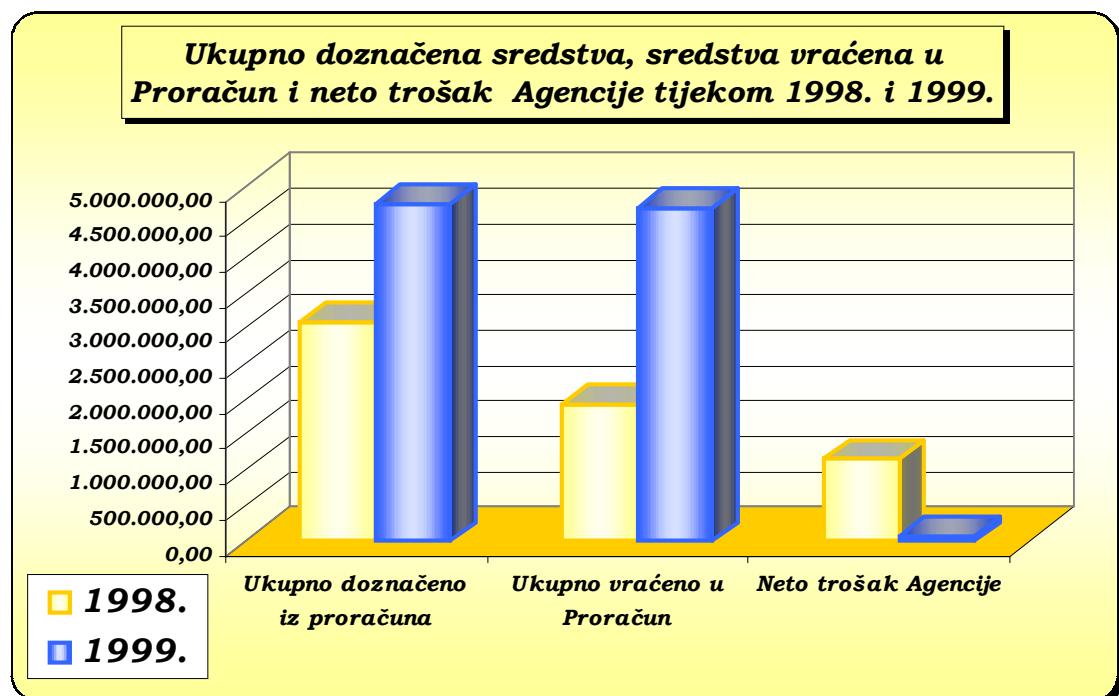
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, svibanj 2000. - SKRACENI TEKST

Slika 18.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.

Slika 19.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove, 2000.

9. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Trend sveopće globalizacije na svjetskom tržištu primjećuje se i na tržištu RH, na kojem se okrupnjavanja događaju iz najčešće dva interesa. Prvi je prisutan kod poduzetnika, posebice banaka te veleprodajnih i maloprodajnih trgovackih lanaca, koji se na taj način pokušavaju, prije ulaska Hrvatske u europske i svjetske integracije, zaštititi pred ulaskom moćnih internacionalnih korporacija. Drugi trend je onaj, kojemu pribjegavaju poduzetnici manje ekonomski moći i poduzetnici koji se nalaze u financijskim teškoćama, a u vidu spašavanja od ekonomski propasti, bankrota i stečaja, putem pronalaženja strateških partnera i investitora iz inozemstva. Tako ostaju prisutni na hrvatskom tržištu, postaju konkurentniji čak i u svjetskim razmjerima, te postaju značajan izvozni potencijal..

Ukoliko promotrimo broj predmeta pokrenutih radi zlouporabe vladajućeg ili monopolističkog položaja odnosno radi narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja, uvidjet ćemo da se radi o prilično velikom problemu hrvatskog gospodarstva. No, razloge takvog stanja treba tražiti u nasleđu, koji je od mnogih poduzeća svjesno napravio monopoliste, a koji sada tu činjenicu uvelike koriste. Također, moramo uzeti u obzir da u Republici Hrvatskoj do 1995. godine nije postojalo državno tijelo odnosno institucija, koje bi reguliralo i navodilo gospodarstvo i gospodarsku politiku u smjeru slobodnog tržišnog natjecanja.

Može se zaključiti da je povećanje broja predmeta u 1999. godini u odnosu na 1998. godinu, koje je postotno znatno manje od povećanja u 1998. a u odnosu na 1997. godinu, rezultat nestabilne gospodarske situacije u zemlji, hrvatske "bankarske krize" u 1999., te rata na Kosovu, a što je sve rezultiralo strateškim uzmakom stranih investitora od ulaganja u RH u proteklom razdoblju.

Ukoliko promotrimo trenutačnu situaciju u zemlji, zamijetit ćemo da je Hrvatska postala vrlo atraktivna stranim investitorima. Obzirom na geografski, geopolitički te geostrateški položaj Hrvatske, te uzimajući u obzir inicijativu za smanjenjem kamatnih stopa na realne i prihvatljive, vjerojatno je za pretpostaviti da će u budućem razdoblju Hrvatska doživjeti svojevrsni "boom", veliku injekciju stranog kapitala, što će u mnogome značiti i nova narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja, nove prijave koncentracija, nova prethodna stručna mišljenja... - ukratko - povećanje obujma djelovanja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske.

Ravnateljica

prof.dr.sc. Deša Mlikotin Tomić

PRILOG I.

**IZVJEŠĆE O PREDMETIMA MEĐUNARODNE
SURADNJE, DANIM MIŠLJENJIMA O ZAKONIMA I
PRAVILNICIMA TE O NEUPRAVNIM PREDMETIMA**

MEĐUNARODNA SURADNJA

1. SURADNJA S ICE; TALIJANSKI INSTITUT ZA KOMERCIJALNE ODNOSE S INOZEMSTVOM

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uspostavila je kontakt s ICE – Talijanskim institutom za komercijalne odnose s inozemstvom. Predstavnici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (ravnateljica, dr. Mlikotin Tomić, zamjenik ravnateljice, g. Cerovac i načelnica za međunarodnu suradnju, gđa Pavletić-Župić, sastali su se s predstavnicima ICE-a u Republici Hrvatskoj, kako bi dogovorili suradnju s talijanskom agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja. Na sastanku je dogovoren da će ICE pomoći Agenciji u uspostavljanju kontakata s talijanskim Agencijom za konkurenčiju, te da će se dogovoriti radni posjet talijanskoj Agenciji.

2. MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA; SEMINAR O MEĐUNARODNOM PRAVU; ŽENEVA 3.5.1999.

Ministarstvo vanjskih poslova obavijestilo je Agenciju da će se u organizaciji Ujedinjenih nacija održati Seminar o međunarodnom pravu u Ženevi tijekom svibnja 1999. Nakon izračuna troškova vezanih uz pohađanje istog seminara, utvrđeno je da bi troškovi bili preveliki, te se, budući da seminar nije strogo vezan uz izučavanje prava konkurenčije, već je više općenitije orientacije, odustalo od pohađanja istoga.

3. SVJETSKA BANKA; SEMINAR U WASHINGTONU 12. MJ. 1998; REFUNDACIJA TROŠKOVA

Predmet dostavljen u računovodstvo AZTN na daljnju obradu.

4. SURADNJA S MAĐARSKOM

Mađarsko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja javilo se Agenciji. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja poslala je mađarskoj Agenciji engleski prijevod Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i Pravilnika o vođenju upisnika o koncentracijama, te je dogovorena daljnja suradnja.

5. SURADNJA S BUGARSKOM

Bugarska Komisija za konkurenčiju javila se Agenciji. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja poslala je bugarskoj Komisiji za konkurenčiju engleski prijevod Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i Pravilnika o vođenju upisnika o koncentracijama, te je dogovorena daljnja suradnja.

6. WTO, ŽENEVA, TRAVANJ 1999.; RADNA GRUPA O INTERAKCIJI IZMEĐU TRGOVINSKE POLITIKE I POLITIKE I PRAVA KONKURENCIJE

Ravnateljica Agencije prisustvovala je sjednici Radne grupe Svjetske trgovinske organizacije o interakciji između politike konkurenčije i trgovske politike, koja je održana u Ženevi u travnju 1999. Na sjednici je upoznala predstavnike članica STO o pravu konkurenčije u Republici Hrvatskoj.

7. SURADNJA S ITALIJOM

U sklopu uspostavljene suradnje s talijanskim Agencijom za konkurenčiju, predstavnici Agencije i to ravnateljica, zamjenik ravnateljice i savjetnik u Agenciji boravili su u radnom posjetu u trajanju od dva radna dana i to 14. i 15. lipnja 1999., u talijanskoj Agenciji. Tijekom posjete predstavnici Agencije upoznati su s organizacijskim ustrojstvom talijanske Agencije, te su tom prigodom izvršene konzultacije o predmetima u tijeku u obje agencije, s naročitim osvrtom na problematiku uređenja odnosa u sustavu komunalnog gospodarstva. prigodom ovog posjeta dogovoreni su daljnji kontakti između dviju agencija. U sklopu posjeta Italiji, predstavnici Agencije sudjelovali su na sastanku u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Rimu, te Veleposlanika izvjestili o suradnji s talijanskim Agencijom.

8. SURADNJA SA SR NJEMAČKOM

U sklopu uspostavljanja suradnje s Kartelnom službom Savezne Republike Njemačke (Bundeskartellamt), Agencija je poslala upit njemačkoj kartelnoj službi koji se odnosio na pružanje stručne pomoći prilikom ocjene koncentracije poduzetnika WAZ i Tisak u Republici Hrvatskoj. Njemačka strana odazvala se zahtjevu Agencije za pružanjem pomoći, te je Agenciji dostavila kompletan predmet koncentracije poduzetnika, koji je rješavan u Njemačkoj.

9. BRITISH KNOW-HOW FUND

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uspostavila je kontakte s Know-How fondom Ujedinjenog Kraljevstva. Predstavnici Know-How fonda na sastanku u Agenciji s ravnateljicom Agenije i načelnicom za međunarodnu suradnju razgovarali su o mogućnostima i vidovima uključenja Agencije u projekte tehničke pomoći vezane uz pravo i politiku konkurenčije. Predstavnicima Know-How fonda predviđeni su konkretni slučajevi gdje bi Agencija mogla sudjelovati u projektima tehničke pomoći. Agencija je predstavnike Know-How fonda upoznala sa Zakonom i podzakonskim aktima Agencije, te ih je izvjestila o provedbi Zakona.

10. KONFERENCIJA U ATENI GRČKA; 7-9 SRPNJA 1999;

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja primila je poziv za sudjelovanje njezinih predstavnika na Konferenciji o poduzetništvu i investicijama država CIS-a. Iz razloga nedostatnih sredstava financiranja, predstavnici Agencije nisu mogli sudjelovati na predmetnoj konferenciji. Međutim, obzirom na veliku važnost teme izlaganja s narečene konferencije, te obzirom na ondje raspravljana pitanja u svezi s promocijom investiranja u državama članicama CIS-a, Agencija je Konferenciji poslala pisani materijal koji sadrži izvešće o pravu konkurenčije u Republici Hrvatskoj, obzirom da je s aspekta ulaganja u gospodarstvo pravo konkurenčije, jedna od ključnih pretpostavki. Materijal Agencije naslovljen kao: "Razvoj efikasnosti kapitalnih tržišta s naročitim osvrtom na okolnosti u kapitalnim tržištima u razvoju u segmentu uspostavljanja i provedbe prava konkurenčije u Hrvatskoj" uvršten je u dnevni rad Konferencije.

11. UNCTAD – PRAVO I POLITIKA KONKURENCIJE, ŽENEVA 7-9. LIPNJA 1999; TE WTO RADNA GRUPA ZA PRAVO I POLITIKU KONKURENCIJE, 10-11. LIPNJA 1999.

Načelnica Odjela za sporazume i načelnica Odjela za međunarodnu suradnju Agencije, sudjelovale su u radu Ekspertne grupe za pravo i politiku konkurenčije UNCTAD-a, te nastavno na ovu temu na sjednici Radne grupe Svjetske trgovinske organizacije o interakciji između politike konkurenčije i trgovinske politike.

Na sjednici UNCTAD-a, predstavnici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja upoznati su s najnovijim izvješćima UNCTAD-a o provedbi zakona u svezi sa zaštitom tržišnog natjecanja u zemljama članicama, te je u godišnjem izvješću o radu UNCTAD-a uključen materijal koji sadrži opsežna izvješća o pravu konkurenčije u Republici Hrvatskoj, a koji materijal je Agencija dostavila UNCTAD-u.

Na sjednici STO radne grupe za pravo i politiku konkurenčije, bile su obrađene sljedeće teme:

Svrha sjednice radne grupe WTO-a, na način kojim se nastavlja rad radne grupe, kako je to utvrđeno mandatom Generalnog vijeća, temeljem odluke Generalnog vijeća od prosinca 1998. (broj: WT/GC/M/32, str. 52);

Citirana odluka obuhvaća sljedeće aspekte o kojima se raspravljalo na sjednici:

Nastavak edukativnog rada radne grupe koji je otpočeo temeljem paragrafa 20. Singapurske Ministarske deklaracije;

Rasprava o pitanjima zemalja članica WTO-a koja se odnose na međudjelovanje između trgovinskih politika i politika konkurenčije, uključujući antikonkurenčiska djelovanja; te

Fokusiranje diskusije u svezi sa sljedećim pitanjima:

Značenje fundamentalnih principa WTO-a obzirom na nacionalni tretman, načelo transparentnosti i tretman najpovlaštenije nacije te njihova djelovanja na pravo konkurenčije i vice versa,

Pristupi glede promoviranja suradnje i komunikacije između zemalja članica WTO-a obzirom na problematiku konkurenčije, uključujući i područje tehničke suradnje, te

Doprinos politici konkurenčije u postizanju ciljeva WTO-a, uključujući promoviranje međunarodne trgovine.

Nastavak diskusije radne grupe u smjeru potvrđivanja činjenice da razvojna dimenzija i odnos s investitorima treba u potpunosti uzeti u obzir.

Glede naprijed iznijetih točaka diskusije, predstavnici članica WTO-a diskutirali su u smjeru davanja potpore međusobnoj suradnji u svezi s provedbom prava i politike konkurenčije. Međutim, predstavnici određenih dalekoazijskih zemalja (najčešće zastupano mišljenje Hongkonške delegacije, te delegacije Indije), zauzeli su stanovište, da međusobna suradnja ne može imati njihovu potporu iz razloga jer nije definirana u svojim okvirima, a osobito glede činjenice da Hong Kong niti nema zakon kojim bi se uređivala pitanja konkurenčije.

U svezi s istim pitanjem međusobne suradnje, naročito je bitno zabilježiti stav predstavnika Europske Unije, koji istu suradnju podržava.

Međutim, donekle drukčije definiran stav glede pitanja suradnje, koja je na predmetnoj sjednici WTO-a pobudila najveću raspravu, bilo je mišljenje predstavnika SAD-a (Federalna trgovinska komisija – FTC i Ministarstvo pravosuđa – US Dept. of Justice), koji je zauzeo stanovište da se međusobna suradnja treba u početnom stadiju najprije razluciti u smislu, radi li se o suradnji edukativnog karaktera, koju SAD podržava, ili se radi o suradnji na području razmjena informacija u konkretnim slučajevima, za koju suradnju oni smatraju da podliježe određenim ogradama koje se tiču povjerljivosti informacija.

Delegacija SAD-a upoznala je radnu grupu s činjenicom da glede naprijed elaboriranih načela transparentnosti i suradnje, tijela za provedbu prava konkurenčije (Federalna trgovinska komisija i Ministarstvo pravosuđa) razlikuje javne informacije koje su prisutne i na Internet stranicama, od povjerljivih informacija, koje ustupaju tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja u drugim zemljama, pod strogo utvrđenim uvjetima, koji se uređuju putem sklapanja međusobnih ugovora o suradnji. Ovdje je osobito potrebno napomenuti da su podatci sadržani tijekom provođenja istražnih radnji povjerljive naravi.

Nadalje, delegacija Turske izvjestila je da priprema izmjene i dopune turskog zakona o konkurenčiji na način da u isti zakon uključuju odredbe sadržane u člancima 90. do 92.

Rimskog ugovora o osnivanju EZ-a. Ove odredbe tiču se vladinih subvencija i javnih natječaja, koji se stavljuju u nadležnostu tijela za zaštitu tržišnog natjecanja. Iste izmjene i dopune zakona priredila je i rumunjska agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, sukladno odredbama o usklađivanju s propisima Europske Unije. Ove izmjene i dopune rumunjskog zakona pisane su i revidirane od strane DG4 (Directorat Generale IV – za pravo konkurenčije) Europske Unije.

Predstavnici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, budući da su prisustvovali u svojstvu promatrača, nisu sudjelovali u diskusiji, već su jedino izvjestili Tajništvo WTO-a o činjenici da je u Republici Hrvatskoj od

1995. godine na snazi Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, te da su u isti Zakon uključena načela WTO-a, kao što su transparentnost, i to posebno temeljem najnovijih izmjena i dopuna Zakona iz 1998. godine, te načelo jednakog tretmana domaćih i inozemnih tvrtki.

12. SURADNJA S REPUBLIKOM FRANCUSKOM

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uspostavila je suradnju sa Savjetom za konkurenčiju Republike Francuske.

U sklopu uspostavljene srednje, predstavnici Agencije (ravnateljica i načelnica Odjela za međunarodnu suradnju) održale su sastanak s atašem za gospodarstvo i trgovinu Veleposlanstva Republike Francuske u Zagrebu. Svrha sastanka bila je dogovor o pružanju tehničke pomoći francuske strane Agenciji, koja bi se očitovala kroz razmjenu znanja i podataka o pravu konkurenčije i njegovoj primjeni u Francuskoj, te u organiziranju radnih posjeta stručnjaka obaju strana, na kojima bi se razmjenjivala iskustva. Francuska strana pokazala je zanimanje za ovakav oblik suradnje, međutim, napomenuli su da je nemoguće iznaći financiranje, budući da se sredstva financiranja povlače iz programa Phare, kojeg Hrvatska nije članica.

Međutim, u sklopu uspostavljene suradnje s francuskim Savjetom za konkurenčiju, tijekom srpnja 1999., u posjetu Zagrebu boravio je načelnik iz francuskog Savjeta za konkurenčiju, te je 28. srpnja 1999. održao sastanak s načelnicom Odjela za međunarodnu suradnju na kojem se raspravljalo o pojedinim predmetima koji se rješavaju pred Agencijom, te je predstavnik francuskog Savjeta za konkurenčiju govorio o iskustvima francuskog Savjeta u rješavanju sličnih predmeta. Naročito je bilo govora o predmetima iz sektora pružanja javnih komunalnih usluga, osiguranja i koncentracijama banaka.

Nadalje, predstavnik francuskog Savjeta za konkurenčiju, predložio je da se u Hrvatskoj održi seminar na temu tržišnog natjecanja te interakcije s javnim uslugama. Ovaj seminar obuhvatio bi predavače iz Francuske, Njemačke itd., a polaznike i iz drugih tranzicijskih zemalja Europe.

Agencija je predstavniku francuskog Savjeta predala Izvješće o radu za 1998. godinu, prevedeno na engleski. Francuska strana Agenciji je poslala svoje izvješće or adu.

13. SVJETSKA BANKA; PROJEKT REFORME PRAVOSUĐA

Predstavnici Svjetske banke održali su radni sastanak s ravnateljicom Agencije i načelnicom Odjela za međunarodnu suradnju. Svrha sastanka je bila u konzultacijama o pravu konkurenčije u Republici Hrvatskoj i njegovoj primjeni, radi uključenja prava konkurenčije u projekt reforme pravosuđa koji se financira iz zajma Svjetske banke. U vrijeme održanja sastanka, u svibnju 1999., projekt je bio u ranoj fazi, tzv. pilot projekt, koji će tek dati nalaze kako postaviti sveobuhvatni projekt reforme pravosuđa, nositelj kojeg će biti Ministarstvo pravosuđa i uprave. Agencija je dala izvješće u pisnom obliku na engleskom jeziku. U kasnijim dijelovima projekta razmatrat će se i uključenje Agencije u projekt, a naročito obzirom na nadležnosti Upravnog suda i prekršajnih sudova tijekom vođenja postupka pred Agencijom.

**14. CEI-SEC; SREDNJEUROPSKA INICIJATIVA; SJEDNICA RADNE GRUPE, PRAG
3-6.11.1999.**

Ravnateljica Agencije bila je pozvana sudjelovati na sjednici Radne grupe Srednjoeuropske inicijative CEI- SEC, koja se održavala u Pragu od 3. do 6. studenog 1999. Nije mogla prisustvovati navedenoj sjednici iz razloga nedostatka financiranja.

15. PROGRAM GOSPODARSKE SURADNJE SA ZEMLJAMA SREDNJE I ISTOČNE EUROPE

Agencija je otvorila predmet kao praćenje tijeka događaja u svezi s otpočinjanjem gospodarske suradnje u zemljama Srednje i Istočne Europe.

16. FEDERALNA TRGOVINSKA KOMISIJA SAD-A; MIŠLJENJE O ZAKONU ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Agencija je u sklopu uspostavljenih bilateralnih suradnji s Federalnom trgovinskom komisijom SAD-a tražila od stručnjaka FTC-a tehničku i stručnu pomoć u ocjeni koncentracije i zlouporabe monopolističkog i vladajućeg položaja u duhanskoj industriji. Stručnjaci FTC-a, odazvali su se na traženje Agencije, te je uspostavljena komunikacija Internetom, gdje su stručnjaci FTC-a u tijeku izrade rješenja Agencije, davalci savjete pismenim putem o pojedinim aspektima koncentracije i zlouporabe monopolističkog i vladajućeg položaja, te o načinima kako je slične slučajeve rješavala američka praksa.

17. EUROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ; STATISTIČKI PODACI O AZTN

Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) obratila se Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja sa zahtjevom da joj dostavi tabelarno iskazano izvješće o stanju konkurenčije u Republici Hrvatskoj, kako bi isto bilo uvršteno u evidenciju EBRD-a o stanju gospodarstva u zemljama članicama EBRD-a. Agencija je izradila podrobno izvješće, koje je obuhvatilo godine 1997. i 1998., te ga otposlala EBRD-u, zajedno s prijevodima Zakona, akata i izvješća, na engleski jezik.

18. ŠESTA GODIŠNJA KONFERENCIJA O PRAVU KONKURENCIJE EUROPSKE ZAJEDNICE U BRUXELLESU, 9-10. STUDENOGA 1999.

Agencija je zaprimila poziv za sudjelovanjem u radu VI. godišnje konferencije o pravu konkurenčije Europske Zajednice, u Bruxellesu, 9-10. studenoga 1999., međutim radi nedostatka sredstava financiranja istom se pozivu nije mogla odazvati.

19. SEMINAR O LICENCNIM UGOVORIMA SUKLADNO PRAVU EUROPSKE ZAJEDNICE, 8-9. STUDENOGA 1999., TRIER, SR NJEMAČKA

Načelnica Odjela za sporazume i pripravnica u Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja sudjelovale su na Seminaru Pravne Akademije u Trieru na temu licencnih ugovora prava konkurenčije. Sudjelovanje na Seminaru financirano je iz sredstava Zajma za tehničku pomoć Svjetske banke, te uz odobranje Ministarstva financija Republike Hrvatske.

20. SEMINAR SVJETSKE BANKE – PRAVO KONKURENCIJE, OŽUJAK 2000., SINGAPUR

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zaprimila je poziv Svjetske banke da odredi dva predstavnika za sudjelovanje na Seminaru o pravu konkurenčije. Međutim, predstavnici

Agencije nisu mogli sudjelovati u radu Seminara, iz razloga prevelike udaljenosti i s time vezanih vrlo visokih troškova pohađanja istog Seminara.

21. SEMINAR SVJETSKE BANKE – GLOBALNA REFORMA I PRIVATIZACIJA JAVNIH PODUZEĆA, 22. I 23. STUDENOGA 1999., WASHINGTON

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zaprimila je poziv Svjetske banke da odredi jednog predstavnika za sudjelovanje na Seminaru o globalnoj reformi i privatizaciji javnih poduzeća. Međutim, predstavnici Agencije nisu mogli sudjelovati u radu Seminara, iz razloga previsokih troškova vezanih uz pohađanje istog seminara, iako je područje javnih usluga jedno od najkomplikiranijih područja u ocjeni zlouporabe monopolističkog i vladajućeg položaja u djelatnosti Agencije.

22. SEMINAR I KONZULTACIJE O PRAVU KONKURENCIJE; FINANCIRANO IZ ZAJMA SVJETSKE BANKE

Agencija je započela s pripremom organizacije Seminara i konzultacija o pravu konkurenčije financirano iz Zajma za tehničku pomoć Svjetske banke. Seminar je održan u ožujku 2000. godine u Zagrebu, uz prisustvovanje američkih stručnjaka iz područja konkurenčije.

23. SIMPOZIJ REGULACIJA I KONKURENCIJA TALIJANSKE AGENCIJE ZA TRŽIŠNO NATJECANJA, RIM, 22. i 23. 09. 1999.

Načelnica Odjela za međunarodnu suradnju prisustvovala je Simpoziju regulacija i konkurenčija u organizaciji Svjetske banke i talijanske Agencije za konkurenčiju. Prisustvovanje Seminaru financirano je iz Zajma za tehničku pomoć Svjetske banke, te uz odobranje Ministarstva financija Republike Hrvatske.

24. UNCTAD – PODACI O AGENCIJI ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Na zahtjev Tajništva UNCTAD-a, u sklopu izrade stručnog materijala za Ekspertnu grupu UNCTADA o pravu konkurenčije, Agencija je izradila izvešće o pravu konkurenčije u Republici Hrvatskoj i isto poslala Tajništvu UNCTAD-a. Izvešće je uključeno u zbirno izvešće članica UN-a.

25. SURADNJA S RUMUNJSKIM VIJEĆEM ZA KONKURENCIJU – KONZULTACIJE O PITANJIMA TRŽIŠNOG NATJECANJA

Agenciju je u sklopu bilateralne suradnje s Rumunjskom, kontaktiralo Vijeće za konkurenčiju Rumunjske. U sklopu razmjene iskustava, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja poslala je rumunjskom vijeću primjerke Zakona i općih akata prevedene na engleski jezik.

26. WTO, IV. SIMPOZIJ O PRAVU KONKURENCIJE, ŽENEVA, 13.09.1999.

Agencija je zaprimila poziv Tajništva STO-a da prisustvuje u radu IV. Simpozija o pravu konkurenčije u Ženevi. Istom pozivu nije se odazvala radi neodstatka sredstava financiranja.

27. RUSSELL DAMTOFT, FTC, PONUDA ZA SEMINAR

Agenciju je kontaktirao pravnik iz Federalne trgovinske komisije SAD-a, koji je saznao da će se u Zagrebu u ožujku 2000. odražti Međunarodni seminar o pravu konkurenčije u organizaciji Agencije, te je ponudio svoje sudjelovanje na istom.

28. BELGIJSKO VELEPOSPLANSTVO – SURADNJA

Na zahtjev Veleposlanika Kraljevine Belgije u Zagrebu, ravnateljica i načelnica Odjela za međunarodnu suradnju održale su sastanak u Agenciji, na kojem se raspravljalo o pitanjima vezanim uz primjenu Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, a naročito vezano uz aspekte prijave konkurenčije tvrtki iz Belgije.

29. OECD – SEMINAR O PRAVU KONKURENCIJE, BEČ, 28.02. DO 10.03.2000.

Na poziv OECD-a Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odaslala je dva predstavnika radi sudjelovanja na Seminaru o pravu konkurenčije koji se u organizaciji i uz financiranje OECD-a svake godine odražava u Beču, a namijenjen je tranzicijskim državama, nečlanicama OECD-a. Manji dio troškova vezanih uz seminar financiran je iz Zajma tehničke pomoći Sjajetske banke.

30. PRETPLATA ZA PUBLIKACIJE MAXWELL SWEET ZA 2000. GODINU

Predmet je proslijeden na daljnju obradu u računovodstvo Agencije.

31. SURADNJA S OECD-OM COMPETITION LAW AND POLICY DIVISION

Agenciju je kontaktiro Odjel OECD-a za pravo konkurenčije. Agencija se odazvala pozivu OECD-a, te odaslala prijevod Zakona i podzakonskih akata OECD-u, ako i godišnja izvešća o radu.

32. UDRUGA PRAVNIKA ZA KONKURENCIJU, SEMINAR LONDON 21.02.2000.

Ravnateljica Agencije sudjelovala je u radu Simpozija Udruge pravnika za konkurenčiju koji se održavao u Londonu 21. veljače 2000. Cjelokupni troškovi njezina sudjelovanja snošeni su od strane British Know-How Funda, Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije.

33. URED ZA EUROPSKE INTEGRACIJE – SEMINARI O PRILAGODBI PRAVU EU

Agencija je ostvarila vrlo značaju i intenzivnu suradnju s Ministarstvom za europske integracije (odnosno tada Uredom za europske integracije), na način da je nekoliko predstavnika Agencije sudjelovalo u svakom od jednodnevnih predavanja o pravu i sustavu Europske Unije u organizaciji Ministarstva za europske integracije. U sudjelovanju na navedenim predavanjima izmjenili su se svi djelatnici Agencije koji surađuju u rješavanju pradmeta.

34. CARNET, UNGER CROATIA PROGRAM

Agencija je zaprimila od CARNET, UNGER CROATIA PROGRAMA izvešće o postojanju stručnog usavršavanja u Sjedinjenim Američkim Državama, za potrebe stručnjaka iz

javne uprave. Do sada nije otpočeta nikakva realizacija glede navedenog školovanja iz razloga nedostatka sredstava.

35. ELEANOR M. FOX – UNIVERSITY NEW YORK, SURADNJA

Profesorica Fox kontaktirala je s ravnateljicom Agencije. Budući da profesorica Fox predaje pravo konkurenциje na Sveučilištu u New Yorku, Agencija joj je poslala na upoznavanje Zakon i pravilnike te godišnje izvještaje o radu Agencije prevedeno na engleski jezik.

36. INTERNACIONALNO PRAVO U NOVOM MILENIJU, 25. DO 29. 07. 2000.

Agencija je zaprimila poziv za sudjelovanjem na Kongresu Internacionalno pravo u novom mileniju. Nije donijeta odluka o sudjelovanju na istom.

37. CHRISTIAN W. ZSCHABER, KOELN, TVRTKA ZA POLITIČKO I GOSPODARSKO SAVJETOVANJE

Agenciji se obratio g. Zschaber iz Koelna, SR Njemačka, koji je ponudio svoje usluge političkog i gospodarskog savjetovanja u svezi s prilagodbom pravnog sustava Europskoj Uniji. Pismo ponude proslijedeno je na upoznavanje Ministarstvu vanjskih poslova i Ministarstvu za europske integracije.

38. COPPENS VAN OMMESLAGHE, ODVJETNICI IZ BBRUXELLESA, MIŠLJENJE NA ZAKON O ZAŠТИTI TRŽIŠNOG NATJECANJA

Agencija je poslala prijevod Zakona i pravilnika na zahtjev odvjetničkog ureda iz Belgije, te mišljenje o primjeni pojedinih odredbi Zakona vezano uz namjeravanu prijavu koncentracije u Republici Hrvatskoj, belgijskog poduzetnika, klijenta odvjetničkog ureda.

39. SVJETSKA BANKA – NATJEČAJ ZAIZBOR KONZULTANATA

U sklopu korištenja Zajma tehničke pomoći Svjetske banke, Agencija je bila dužna raspisati natječaj za izbor konzultanta, koji je objavljen u glasilu Ujedinjenih naroda. Izvršen je predizbor pet tvrtki, od kojih će jedna biti konačno izabrana. Proces je u tijeku.

40. CENTAR ZA MEĐUANRODNI STUDIJ PRAVA, MEĐUANRODNA REGUALCIJA U TELEGOMUNIKACIJAMA, SEMINAR, KAPRUN AUSTRIJA, 7-13. 05. 2000.

Agencija je zaprimila obavijest o održanju seminara o pravu i regualciji telekomunikacija u organizaciji Međunarodnog studija prava u Kaprunu, Austrija. Iz razloga visoke cijene pohađanja, predstavnici Agencije neće sudjelovati na istome.

41. OECD FORUM, PARTNERSTVA U NOVOJ EKONOMIJI, PARIZ 26. DO 28. LIPNJA 2000.

Agencija je zaprimila poziv OECD-a za sudjelovanjem dvaju predstavnika Agencije na Forumu OECD-a na temu Partnerstva u novoj ekonomiji. Agencija je podnijela zahtjev za autorizacijom pohađanja istoga Ministarstvu financija, jer je u mogućnosti odaslati predstavnike jedino putem financiranja iz Zajma tehničke pomoći Svjetske banke.

**42. SEMINAR NA TEMU MEĐUNARODNE REVIZIJE O PRAVU KONKURENCIJE,
LIDC – PRAVNI INSTITUT ZA RAZVOJ KONKURENCIJE, PARIZ, LISTOPAD
2000.**

Agencija je zaprimila poziv LIDC-A za sudjelovanjem dvaju predstavnika Agencije na međunarodnom seminaru o pravu konkurenčije u listopadu 2000. Još nije donijeta odluka o sudjelovanju na istom, iz razloga nemogućnosti financiranja.

**43. PRIPREMNI SASTANAK U MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA U SVEZI SA
SASTANKOM AZJEDNIČKE KONZULTATIVNE RADNE SKUPINE EU – RH U
BRUXELLESU, 15.02.2000.**

Agencija je u sklopu suradnje s Ministarstvom vanjskih poslova, u veljači 2000., započela pripremne radove vezane uz sastanke Zajedničke konzultativne radne skupine EU-RH u Bruxellesu (15. veljače 2000.).

**44. EUROPSKE INTEGRACIJE – USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA U NEKIM
PRIORITETNIM PODRUČJIMA UNUTARNJEG TRŽIŠTA, SURADNJA S
MINISTARSTVOM ZA EUROPSKE INTEGRACIJE**

U sklopu projekta približavanje Europskoj Uniji, Agencija je intenzivno surađivala s Ministarstvom za europske integracije te je u sklopu dijela projekta za Fact Finding Mission Europske Unije, surađivala u podprojektu "Usklađivanje zakonodavstava u nekim prioritetnim područjima unutarnjeg tržišta". Agencija je izradila nekoliko izvešća kojima se u sklopu rečenog projekta izvešćuju Ministarstva gospodarstva, vanjskih poslova i europskih integracija o stanju tržišnog natjecanja, kao i pravnom okružju tržišnog natjecanja, za obavijest Komisiji Europske Unije.

45. MISIJA OECD-A I USAID-A, 21. DO 29. 02. 2000., ZAGREB

Agencija je u razdoblju od 21. do 29. veljače 2000. u Zagrebu ugostila zajedničku misiju OECD-a i USAID-a. Predstavnici misije predočeni su komplet zakona i pravilnika o zaštiti tržišnog natjecanja, te godišnja izvešća za godine 1997. i 1998., prevedene na engleski jezik. Nadalje, predstavnici misije su tijekom boravka u Agenciji dobili očitovanja o konkretnim predmetima u kojima je Agencija vodila postupak, iz razloga što su željni utvrditi koliko je razvijeno zakonodavstvo i primjena zakona i propisa kojima se uređuje zaštita slobodnog tržišnog antjecanja u Republici Hrvatskoj. Ova misija OECD-a i USAID-a imala je karakter misije prethodnice Pakta stabilnosti. Naročito obzirom da su poslovi unutar Investicijske povelje (Investment Compact) Pakta stabilnosti povjereni OECD-u, a financirani iz fondova USAID-a.

**46. PAKT STABILNOSTI, INVESTICIJSKA POVELJA, SURADNJA S
MINISTARSTVOM GOSPODARSTVA, UPRAVOM ZA PROMICANJE STRANIH
ULAGANJA**

Agencija je 24. veljače 2000. uključena u rad Ministarstva gospodarstva vezan uz Pakt stabilnosti – Investicijsku povelju. Na traženje Ministarstva gospodarstva, Agencija je imenovala članicu Državne ekonomski grupe (Country Economic Team-a) za suradnju u pitanjima primjene Investicijske povelje, gdјu. prof. dr. sc. Dešu Mlikotin Tomić, ravnateljicu Agencije, te gdјu Mirnu Pavletić Župić, načelniku kao njezinu zamjenicu. Agencija je dostavila nekoliko izvešća o stanju prava i politike slobodnog tržišnog natjecanja, te primjeni ZZTN-a, u sklopu obveza izrade Izvešća za Pakt stabilnosti.

**47. MEĐUNARODNI SEMINAR I KONZULTACIJE O PRAVU KONKURENCIJE,
PREDAVANJA AMERIČKIH STRUČNJAKA IZ MINISTARSTVA PRAVOSUĐA I
FEDERALNE TRGOVINSKE KOMISIJE, ZAGREB 13. DO 17. OŽUJKA 2000., U
ORGANIZACIJI AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA**

U razdoblju od 13. do 17. ožujka 2000. Agencija je organizirala u Zagrebu Međunarodni seminar i konzultacije o pravu konkurenčije, na kojem su predavači bili ugledni američki stručnjaci iz Ministarstva pravosuđa – Odjela za konkurenčiju SAD-a (USDOJ), te Federalne trgovinske komisije SAD-a (FTC). U radu seminara sudjelovali su uz savjetnike zaposlene u Agenciji i predstavnici Ministarstava financija, gospodarstva, vanjskih poslova, europskih integracija, pomorstva, proemta i veza itd., Komisije za vrijednosne papire, sudova, prekršajnih sudova i Visokog prekršajnog suda. Predstavnici Upravnog suda, iako pozvani nisu sudjelovali u radu seminara. Agencije je tom prigodom također pozvala da sudjeluju u radu seminara predstavnike tijela za zaštitu tržišnog natjecanja iz Ruske Federacije, Republike Slovenije, Republike Makedonije, te Bosne i Hercegovine. Seminar je organiziran od strane 3 djelatnika Agencije (načelnice za međunarodnu suradnju, gđe Pavletić Župić, savjetnika g. Šafranka i novinara g. Šikanića), bez dalnjih troškova koji uključuju odnose s javnošću (P&R). Seminar je financiran iz zajma Svjetske banke. Sveukupan budžet Seminara iznosio je manje od 10.000 USD, uključujući i troškove predavača.

MIŠLJENJA O ZAKONIMA I PRAVILNICIMA

48. Pravilnik o stručnom nadzoru nad usjevima poljoprivrednog bilja (NN 26/99, donijet temeljem odredbi Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 131/97).

Odredbom članka 2. rečenog Pravilnika propisano je da stručni nadzor nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja može obavljati osoba s najmanje stručnom spremom VII stupnja obrazovanja studija bilinogojstva agronomskog odnosno poljoprivrednog fakulteta, s najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Također, odredbama Zakona o sjemenu propisano je da pri prodaji u prodavaonicama, pakovanja sa sjemenom od 250 g, kao i sadnim materijalom, zaposlenici trebaju imati najmanje SSS poljoprivredne struke.

Mišljenje:

Budući da je riječ o registriranim pravnim i fizičkim osobama za bavljenje trgovinom, u njihovim prodavaonicama zaposlenici moraju biti instruirani u poznavanju, korištenju i razumijevanju uputa koje se na pakovanjima nalaze te nema potrebe sužavati krug osoba koje bi mogle konkurrirati za takva radna mjesta određivanjem natječaju dodatnog uvjeta stručne spreme.

49. ZAKON O OSNIVANJU JP Narodne novine

U tekstu Zakona o osnivanju JP Narodne novine postoji isključivo pravo JP Narodne novine za tiskanje službenog lista Republike i službenih obrazaca.

Prihvaćen je prijedlog Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja da se izmijeni zakon na način da isključivo pravo tiskanja službenog lista i dalje ostaje JP-u, a da se tiskanje i izdavanje službenih obrazaca prepusti slobodnom tržišnom natjecanju na način da se tiskara odabere npr. javnim nadmetanjem.

Naime, Zakonom o preoblikovanju JP Narodne novine u dioničko društvo (Narodne novine 128/99) tom je poduzetniku ostalo samo isključivo pravo tiskanja službenog lista.

Međutim, pojedine odredbe Pravilnika o obliku, sadržaju i uporabi obrazaca platnog prometa (NN 59/94) nisu ukinute niti izmijenjene, tako npr.

članak 87. propisuje, cit.:

Zavod, banka i pošta neće primati na izvršenje naloge platnog prometa koje nije tiskala ovlaštena tiskara i koji su nepravilno popunjeni, nečitljivi, nepotpuni ili na kojima su dopisivani drugi elementi koji nisu propisani.

Također, članak 91. glasi:

Sudionici platnog prometa mogu, bez posebnog odobrenja Zavoda za platni promet ugovaratati s ovlaštenom tiskarom naloga platnog prometa da za njihove potrebe unaprijed otiska naziv i broj računa sudionika platnog prometa, u prostoru na nalogu određenom za te elemente.

Od Agencije nije traženo niti se ona očitovala o rečenim Pravilnicima.

U međuvremenu, izmijenjene su sporne odredbe rečenog Pravilnika te Narodne novine d.d. više nisu ovlaštena tiskara za tiskanje naloga platnog prometa.

50. ZAKON O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU - Mišljenje i prijedlozi na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu

U svezi Nacrta ZKG Agencija je dala sljedeće mišljenje:

Predložene dopune su netransparentne te povećavaju troškove provedbe Zakona o komunalnom gospodarstvu.

To se, naročito odnosi na odredbe članka 18.a, 18.b, 18.c, 19.a, 19.b, 19.c, 19.d, članak 20. (novi) i članak 21. (novi).

Prijedlogu NZKG nedostaju kalkulacije izračuna komunalne naknade koje bi već sada pokazale usporedbu sadašnje cijene i cijene određene na osnovu predloženih dopuna iz članka 18. a do 21. Nacrta ZKG.

Nadalje, osnovna primjedba je što i dalje ostaje monopol lokalne samouprave na obavljanje svih komunalnih djelatnosti iz članka 3. ZKG.

Naime, članak 2. Nacrta ZKG, omogućava pravnoj ili fizičkoj osobi da na temelju ugovora o obavljanju poslova obavlja komunalnu djelatnost, ali samo one djelatnosti koje se isključivo financiraju iz proračuna jedinice lokalne samouprave, dakle u ugovornom odnosu samo s jedinicom lokalne samouprave, a ne korisnicima komunalnih usluga.

Takovom dopunom neće se proširiti krug subjekata ovlaštenih za obavljanje komunalnih djelatnosti budući da je iz prakse vidljivo da jedinice lokalne samouprave, ako imaju vlastito komunalno poduzeće, ne daju i ne raspisuju natječaje za dodjelu koncesija, a kamoli da bi ubuduće davali drugima obavljanje komunalnih poslova na osnovu ugovora.

Nadalje, postoje primjedbe na članak 4. ZKG koji taksativno navodi ovlaštene subjekte za obavljanje komunalnih djelatnosti budući da bi se te djelatnosti u skoroj budućnosti trebale privatizirati te bi bilo primjereno postupno koncesioniranje određenih gospodarskih djelatnosti privatiziranim poduzetnicima.

Predlaže se i brisanje članka 5. ZKG kojim se daju javne ovlasti pravnim osobama koje obavljaju komunalne djelatnosti budući da su one istodobno i regulatori tih djelatnosti jer uređuju odnose, rješavaju u pojedinačnim upravnim stvarima, obvezama i odgovornostima fizičkih i pravnih osoba i obavljaju druge javne ovlasti.

Također, mišljenje je Agencije, da bi trebalo zakonom izričito odvojiti ovlasti jednog komunalnog poduzeća da istodobno održava čistoću i gospodari odlagalištem komunalnog otpada.

Predložena je i dopuna da se cijeni komunalne usluge koja se obavlja koncesijom pridoda i najviša cijena, a ne fiksna cijena, te način obračuna i način plaćanja komunalne usluge.

Predlozi Agencije na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu dostavljeni su 27. srpnja 1999. Ministarstvu gospodarstva, Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Vladi Republike Hrvatske i Uredu za zakonodavstvo Hrvatskog državnog sabora.

Dana 1. siječnja 2000. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj 128/99).

51. ODLUKA O OBAVLJANJU POGREBA UMRLIH OSOBA NA GRADSKOM GROBLJU "Lovrinac", Split.

Dopisom od 17. lipnja 1999. Ustavni sud RH zatražio je mišljenje Agencije u svezi **Odluke o obavljanju pogreba umrlih osoba na gradskom groblju "Lovrinac", Split.**

Rečenu Odluku donijela je, na 24. sjednici, održanoj 31. srpnja 1996, Županijska skupština Županije splitsko-dalmatinske, a objavljena je u "Službenom glasniku Županije splitsko-dalmatinske", broj 7 od 31. srpnja 1996.

Naime, Udruga pogrebnih društava Hrvatske iz Splita podnijela je Ustavnom sudu RH prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Skupštine općine Split o obavljanju sahrane umrlih osoba od 29. listopada 1992. ("Službeni glasnik" Općine Split, broj 9/92).

Prvobitno osporavana Odluka prestala je važiti donošenjem nove Odluke od 31. srpnja 1996. godine.

Iz rečene Odluke proizlazi da je za održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova, kada se osoba koja je umrla i sahranjuje u Splitu, ovlašteno obavljati jedino JKP Lovrinac iz Splita.

U slučaju da se pogreb obavlja izvan Splita **dopušta se ostalim fizičkim i pravnim osobama ovlaštenim za obavljanje pogrebnih poslova preuzimanje tijela umrlih.** Slijedom iznijetog proizlazi da se u Splitu u praksi već **provodi nalog iz rješenja Agencije ("Narodne novine", broj 19 od 25. veljače 1999.)**

Naime, rečenim rješenjem okončan je postupak u predmetu koji je Agencija pokrenula temeljem zahtjeva poduzetnika Tiba noć d.o.o. sa sjedištem u Čavlima protiv Komunalnog društva Kozala d.o.o., sa sjedištem u Rijeci.

JP KD Kozala d.o.o. koje je u 100% vlasništvu Grada Rijeke omogućavalo je **samo koncesionarima** one jedinice lokalne samouprave gdje se treba obaviti pogreb da preuzmu osobu koja je umrla na području Grada Rijeke uz plaćanje vrlo visoke naknade za preuzimanje tijela umrlog, neovisno o zahtjevu obitelji.

Koncesionari Grada Rijeke nisu plaćali naknadu za troškove preuzimanja.

Agencija je Ustavnom sudu RH dopisom od 1. srpnja 1999. dostavila mišljenje da je ovakva zakonska regulacija ograničavajuća te dovodi do sprečavanja poduzetnika u obavljanju djelatnost pogrebnih poslova unatoč činjenici da su za istu uredno registrirani.

Otvaranjem tzv. komercijalnog dijela ove djelatnosti, tj. omogućavanjem preuzimanja, opremanja ili prijevoza umrle osobe do mjesta ukopa ili kremiranja svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi ovlaštenoj za obavljanje ove djelatnosti, korisnici usluga mogli bi slobodno odabrati najpovoljnijeg ponuđača.

Dio djelatnosti koji se odnosi na održavanje groblja i krematorija trebao bi ostati u nadležnosti javnih poduzeća.

Dopisom od 17. rujna 1999. Ustavnom sudu RH je dostavljeno Mišljenje i prijedlog Agencije na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Ustavni sud RH, na sjednici održanoj 29. rujna 1999. donio je odluku i rješenje kojim se uklidaju sporne odredbe članka 3. stavak 1, članka 6. stavak 1. i 2. i članka 7. Odluke od 31. srpnja 1996.

Ukinute odredbe prestaju važiti na dan 1. siječnja 2000.

52. CARINSKI ZAKON

(NN 78/99) – uredba za provedbu Carinskog zakona (NN 144/99)

Temeljem odredbe članka 87. točka 7. Uredbe za provedbu Carinskog zakona, a koja glasi, cit.:

Ovlaštenje za tiskanje obrazaca carinske deklaracije daje ravnatelj Carinske uprave, a broj ovlaštenja mora biti otisnut na svakom primjerku obrasca,

Ravnatelj Carinske uprave dao je ovlaštenje za tiskanje samo jednoj tiskari, Agenciji za komercijalnu djelatnost (dalje: AKD) u vlasništvu Republike Hrvatske te je na taj način s tržišta tiskanja obrazaca isključio tiskare

Obrasci jedinstvene carinske deklaracije (dalje: JCD) su obrasci koje koriste uvoznici i špediteri, nisu "službeni obrasci", odnosno nemaju nikavu zaštitu, tiskanje se ne plaća iz proračuna, nemaju oznaku državnosti te nije potrebno raspisati javno nadmetanje temeljem Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova (NN 142/97).

Poslove tiskanja do sada je obavljalo više poduzetnika.

Na taj su način povrijeđene odredbe članka 7. stavak 1. točka 6. i članka 20. točka 9. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Upućeno je mišljenje Vladi Republike Hrvatske i zatraženo očitovanje od ravnatelja Carinske uprave.

53. ZAKON O DUHANU

("Narodne novine", br. 69/99) - čl. 10., 12. i 25.:

- **Propisi utemeljeni na spornim zakonskim odredbama (objavljeni u Narodnim novinama broj 3/2000):**

Pravilnik o vođenju Upisnika proizvođača i o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda

Pravilnik o vođenju Upisnika o markama duhanskih proizvoda te Upisnika o uvoznicima i izvoznicima duhana i duhanskih proizvoda

Agencija ZTN je dopisima od 14. veljače 2000., Vladi RH, Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva i Ministarstvu gospodarstva uputila mišljenje glede pojedinih odredaba **Zakona o duhanu** (dalje: ZD) i odredaba podzakonskih akata koje je donijelo Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Riječ je o podzakonskim aktima kojima se pobliže uređuju djelatnosti proizvodnje, obrade i prometa duhana, te proizvodnje duhanskih proizvoda (**Pravilnik o vođenju Upisnika proizvođača i o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda i Pravilnik o vođenju Upisnika o markama duhanskih proizvoda te Upisnika o uvoznicima i izvoznicima duhana i duhanskih proizvoda**).

Naime, pojedine odredbe navedenih propisa nisu u skladu s osnovnim načelima slobodnog tržišnog natjecanja i odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Štoviše, ti su pravilnici koncipirani na način da **samo jednog poduzetnika**, konkretno **Tvornicu duhana Rovinj d.d.**, sa sjedištem u Rovinju, odnosno društva koncerna Tvornice duhana Rovinj, **stavljuju u povoljniji položaj na tržištu u odnosu na njegove izravne, sadašnje i buduće, tržišne takmace**.

Točnije, odredbama tih pravilnika narušava se slobodno tržišno natjecanje, na način što se svim, sadašnjim i budućim, tržišnim takmacima koncerna Tvornice duhana Rovinj ograničava ili sprječava pristup tržištima proizvodnje, obrade i prometa duhana, te proizvodnje duhanskih proizvoda.

S tim u svezi Vam dostavljamo kratki pregled spornih restriktivnih odredaba navedenih pravilnika koje je donijelo **Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva** (dalje: **MPŠ**).

Zakon o duhanu je temeljni propis iz kojeg MPŠ crpi ovlaštenja za donošenje podzakonskih akata kojima se uređuju djelatnosti proizvodnje, obrade i prometa duhana, te proizvodnje duhanskih proizvoda. Prema članku 10. točka 7. ugovor o proizvodnji

duhana, koji sklapaju proizvođač duhana (u stvari uzbudjivač) i obrađivač duhana (u stvari otkupljivač i primarni prerađivač duhanskog lista), mora sadržavati **izjavu proizvođača duhana da za isto razdoblje nije sklopio ugovor o proizvodnji duhana s drugim obrađivačem duhana za istu poljoprivrednu površinu**. Ta je odredba restriktivna i **izravno suprotna odredbama članka 7. ZZTN**, jer bez ikakve veze s predmetom ugovora onemogućuje proizvođača duhana da dio proizvodnje proda drugom obrađivaču duhana, čime ograničava pristup tržištu ili isključuje s tržišta svi oni poduzetnici koji nisu sudionici sporazuma).

Prema članku 25. ZD MPŠ rješenjem, na pisani zahtjev proizvođača duhanskih proizvoda, utvrđuje ispunjava li taj poduzetnik uvjete za obavljanje djelatnosti.

Te uvjete koje moraju propisuje **Pravilnik o vođenju Upisnika proizvođača i o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda** (dalje: **Pravilnik o uvjetima**). Člankom 23. Pravilnika utvrđeno je proizvođači koji su **cigaretе proizvodili u trenutku stupanja na snagu ZD** trebaju uvjete za proizvodnju **samo uskladiti s Pravilnikom** u roku od godinu dana. Konkretno, dva su takva proizvođača cigareta: **Tvornica duhana Rovinj d.d. i Tvornica duhana Zagreb d.d.**, i oba djeluju u sklopu istog koncerna.

Međutim, **pravne osobe koje u trenutku stupanja na snagu ZD nisu proizvodile cigarete**, dužne su prije početka proizvodnje od MPŠ **ishoditi rješenje za obavljanje te djelatnosti**. U protivnom će Trgovački sud će odbiti upis djelatnosti proizvodnje cigareta u sudske registre.

Konkretno, takav je proizvođač **Tvornica duhana Zadar d.d.**, u kojoj većinski udjel ima **British American Tobacco Plc.**, koji je 1995. obustavio proizvodnju cigareta, ali je za obavljanje te djelatnosti i dalje upisan u registar Trgovačkog suda.

Takva je odredba diskriminirajuća i predstavlja za Tvornicu duhana Zadar d.d. izravnu zapreku pristupa tržištu proizvodnje cigareta. Naime, iako je Tvornica duhana Zadar d.d. u trenutku stupanja ZD na snagu (13. srpnja 1999.) bio registriran za obavljanje proizvodnje cigareta, mora prije ponovnog pokretanja proizvodnje ishoditi rješenje od MPŠ, za razliku od društava koncerna Tvornice duhana Rovinj kojima je dana prednost na način da uvjete proizvodnje trebaju, u zadanom roku, samo uskladiti s Pravilnikom.

S druge strane prema odredbama **Pravilnika o vođenju Upisnika o markama duhanskih proizvoda te upisnika o uvoznicima i izvoznicima duhana i duhanskih proizvoda** (dalje: **Pravilnik o markama**) MPŠ će imenovati **Povjerenstvo i laboratorij**.

Upisnik o markama vodi MPŠ.

Preduvjet za upis cigarete u Upisnik je da proizvođač MPŠ podnese zahtjev za **utvrđivanje obilježja duhanske mješavine** u cigaretama radi razvrstavanja cigareta u **skupinu A ili skupinu B**.

Analizu i utvrđivanje svojstava duhana prema kojima se cigarete razvrstavaju u skupine A ili B, MPŠ će povjeriti pravnoj osobi koja raspolaže **laboratorijem** za analizu i utvrđivanje svojstava duhana. Prema saznanjima Agencije takav laboratorij ima samo **TD Rovinj d.d. i Duhanski institut d.d.**, sa sjedištem u Zagrebu, koji je navodno u postupku preuzimanja od strane koncerna TD Rovinj (njegove je usluge ranije koristila TD Zagreb).

Analitičke metode utvrdit će **Povjerenstvo** koje **imenuje MPŠ na prijedlog GIU duhanske industrije**. Na temelju tih metoda Povjerenstvo **utvrđuje u koju skupinu spada ispitivana marka cigareta**, te predlaže Ministarstvu PŠ izdavanje rješenja o upisu u Upisnik.

Povjerenstvo ima **sedam članova**. Međitim, prema saznanjima kojima raspolaže Agencija, **većina članova Povjerenstva izravno je interesno povezana je s koncernom Tvornice duhana Rovinj**, što takvo povjerenstvo čini ovisnim o tom koncernu. To ima osobit značaj ima li se na umu činjenica da se razvrstavanjem cigareta u pojedinu skupinu **izravno utvrđuje ne samo mogućnost stavljanja cigarete u prodaju, već i cijena pojedine marke cigareta**.

Dakle, navedenim odredabama **Zakona o duhanu**, **Pravilnika o uvjetima i Pravilnika o markama**, **izravno je omogućeno** da poduzetnik **Tvornica duhana Rovinj d.d.**, i društva koncerna Tvornice duhana Rovinj, te društva u kojima je taj koncern stekao prevladavajući utjecaj u smislu Zakona o trgovackim društvima i drugim propisima, **još više o j a č a postojeći vladajući položaj na tržištu proizvodnje, obrade i prometa duhana**, te da **z a d r ž i sadašnji monopolistički položaj na tržištu proizvodnje i prodaje cigareta**, na način da se sprječava pristup tržištu proizvodnje i prodaje cigareta svim sadašnjim i budućim tržišnim takmacima tog poduzetnika, čime se dovodi u pitanje i mogućnosti stranih ulaganja, posebno u djelatnost vezanu uz duhansku industriju.

Sve to **suprotno je osnovnim načelima slobodnog tržišnog natjecanja, odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i čl. 49 Ustava RH**.

Stoga Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, uputila MPŠ **inicijativu za stavljanje van snage spornih i donošenje novih pravilnika, uskladjenih sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja**.

54. ZAKON O JADRIOLINIJI

Zakonom o Jadroliniji d.o.o., Rijeka ("Narodne novine", broj 11/96), na predloženi red plovidbe, utvrđen je nadzor Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Nadalje, u mišljenju rečenom Ministarstva od 9. kolovoza 1999. stoji da je uz Red plovidbe za 1999. odobrena i Tarifa za prijevoz putnika i vozila i na loklanim linijama za 1999.

Dakle, povećanje cijena u iznosu od 20% ukidanjem rečenih popusta odobreno je od strane ministra.

Agencija je 4. listopada 1999. Ministarstvu pomorstva, prometa i veza dostavila mišljenje o predmetnom slučaju u kojem stoji da bi za sljedeću turističku sezonu u novom određenju cijena trebalo voditi računa o ovakvom povećanju cijena putem ukidanja komercijalnih popusta.

Povećanje bi trebalo biti ravnomjerno na svim linijama.

Naime, povećanje cijena ovakvim načinom utječe na ograničavanje pristupa tržištu, razvoj gospodarstva, ekonomski položaj stanovništva na otocima i opredjeljenje za destinacije gostiju u turističkoj sezoni.

55. ZAKON O VETERINARSTVU

Sukladno članku 2. Statuta, **HVK je u d r u g a veterinarskog staleža koja obuhvaća diplomirane veterinare (doktore veterinarske medicine), s pravom ili bez prava javnog djelovanja**.

Članovi mogu biti i **umirovljeni veterinari**, kao i veterinari **strani državljeni**, sa ili bez prebivališta na području RH.

Temeljem odredbe članka 10. alineja 16., članka 19. alineja 5. i članka 52. alineja 1. rečenog Statuta i članka 106. stavka 3. točke 1. i 4. Zakona o veterinarstvu, **HVK je donijela Mrežu veterinarskih organizacija, privatne prakse i veterinarskih službi u Republici Hrvatskoj**.

Sustav Mreže temelji se na utvrđenom teritorijalnom ustrojstvu jedinica lokalne uprave i samouprave pri čemu se pod **epizootiološkom jedinicom** podrazumijeva područje općine (sukladno odredbi članka 2. toč. 11. ZOV), a pod pojmom **epizootiološko područje** podrazumijeva područje Županije ili Grada Zagreba.

Na temelju rečene **Mreže**, sukladno **članku 83. stavak 4. ZOV**,

HVK izdaje prethodno mišljenje za osnivanje veterinarske organizacije, privatne veterinarske prakse i veterinarske službe u pravnim osobama koje se bave uzgojem stoke i stočarskom proizvodnjom.

Iste mogu započeti s radom (stavak 5. istog članka) na temelju **rješenja o udovoljavanju propisanim uvjetima glede uređenja objekata, prostora, prostorija, veterinarske opreme i stručnih djelatnika** sukladno, kasnije donijetom, **Pravilniku o uvjetima glede uređenja objekata, veterinarske opreme i stručnih djelatnika, kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti** (NN 136/98).

Izdavanje prethodnog mišljenja nije javna ovlast HVK (članak 106. stavak 2., stavak 3. i stavak 4. ZOV), te mišljenje nema značaj javne isprave, već je upravni akt.

Nadalje, Mreža veterinarskih organizacija, privatne prakse i veterinarskih službi u Republici Hrvatskoj u suprotnosti je s odredbama ZZTN.

Naime, epizootiološka područja i jedinice preklapaju se s teritorijalnim ustrojstvom jedinica lokalne uprave i samouprave, a vlasnik, odnosno držatelj životinje i životinjskih proizvoda dužan je poštivati područnu nadležnost pojedine pravne osobe čak i u slučaju da mu je pravna osoba s područja druge jedinice prostorno bliža ili pruža jeftiniju uslugu.

Nadalje, uvidom u odredbu članka 10. stavak 1. točka 17. Statuta **HVK** utvrđeno je da ista **vodi i politiku cijena te određuje minimalnu cijenu rada diplomiranog veterinara**, što je izravno suprotno s odredbama ZZTN o zabrani bilo kakvog dogovora o cijenama.

56. PRAVILNIK O CIJENAMA USLUGA Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu

PRAVILNIK O CIJENAMA USLUGA ("Narodne novine", broj 85/99), donijet je, temeljem odredbi članka 9. stavak 1. i članka 22. ZAKONA O HRVATSKOJ KOMORI ARHITEKATA I INŽENJERA U GRADITELJSTVU ("Narodne novine", broj 47/98; dalje: Zakon) na Skupštini Hrvatske Komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

Člankom 9. Zakona propisano je, cit.:

1) **Skupština** Komore:

- **donosi Statut i druge opće akte** određene ovim Zakonom i Statutom,
- **odlučuje o visini upisnine i članarine,**
- **donosi Kodeks strukovne etike ovlaštenih arhitekata i inženjera....**

Člankom 22. stavak 1. propisano je, cit.:

Skupština Komore uz prethodno mišljenje svakog razreda i uz suglasnost Ministarstva **utvrđuje cijene svojih usluga te donosi pravilnik o cijenama svojih usluga (dalje: Pravilnik)**.

Uvidom u odredbe Zakona i Pravilnika dolazimo do zaključka da **Zakon Komori ne daje ovlaštenje za donošenje Pravilnika o cijenama usluga za usluge koje za**

naručitelje poslova izravno obavljaju izvršitelji, tj. **inženjeri i arhitekti** koji se, sukladno odredbi članka 1. stavak 2. Zakona, **obvezatno učlanjuju u Komoru**. Ovlaštenje koje Zakon daje Komori je ovlaštenje iz citiranog članka 22. stavak 1., odnosno **Skupština Komore utvrđuje cijene s v o j i h usluga i o tome (samo o tome) donosi pravilnik**.

Skupština Komore je, radi kvalitete izvođenje radova, odredbom članka 4. stavak 3. Pravilnika, propisala da se naknada za izvršenu uslugu utvrđuje **u okviru najnižih i najviših stopa naknade**.

Dakle, proizlazi da članovi Komore moraju cijenu ugovorenog posla utvrditi unutar propisane **gornje i donje granice cijene** čime je **tek djelomično** omogućeno slobodno tržišno natjecanje.

Slijedom iznijetog, rečeni **Pravilnik, n i j e d o n e s e n temeljem odredbe članka 22. Zakona o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu**.

Također, odredba članka 4. stavak 3. Pravilnika predstavlja **dogovor o cijenama**, što je **u suprotnosti s** odredbom članka 7. stavka 1. točka 1. i stavak 2. istog članka Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 48/95, 52/97 i 89/98).

57. MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE DO 2010 GODINE

Na zahtjev Ministarstva gospodarstva od 5. ožujka 1999., Agencija je izradila stručno mišljenje na dokument upućen na usvajanje Vladi Republike Hrvatske, naslovljeno kao "Strategija gospodarskog razvoja Republike Hrvatske".

U citiranom mišljenju Agencije obuhvaćeno je tumačenje aspektata primjene prava i politike zaštite tržišnog natjecanja, ako jednog od makroekonomskih čimbenika na energoenergetskom sektoru.

58. ODLUKA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O UVJETIMA ZA OBAVLJANJE TRGOVINE NA VELIKO I TRGOVINE S INOZEMSTVOM ZA ODREĐENU ROBU

Na zahtjev Ustavnog suda Republike Hrvatske od 18. ožujka 1999. Agencija je izradila stručno mišljenje kojim se daje tumačenje učinaka citirane Odluke, obzirom na moguća ograničenja pristupa tržištu te ostale antikonkurenčiske elemente.

Citiranim Odlukom ograničavao se pristup tržištu određenoj grupi poduzetnika koji na tržnicama obavljaju djelatnost prodaje tekstilnih proizvoda na štandovima, na način da je zabranjeno prodavati iste proizvode ukoliko potječu iz uvoza ili veletrogovine, a dozvoljeno ukoliko su vlastite proizvodnje poduzetnika koji ih prodaju.

Obzirom na iznijeto, a povodom ustavne tužbe grupe poduzetnika pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, Ustavni sud zatražio je mišljenje Agencije. **Agencija je zauzela stanovište da je citiranim Odlukom Vlade zapriječen slobodan pristup tržištu poduzetnicima koji prodaju tekstilnu robu koja ujedno nije njihove vlastite proizvodne.**

Stoga je predloženo Ustavno суду da se iste odredbe ukinu. Ustavni sud je prihvatio tumačenje Agencije i ukinuo citirane odredbe Odluke.

59. ZAKON O TELEKOMUNIKACIJAMA

Na zahtjev Vlade Republike Hrvatske od 10. svibnja 1999., Agencija je izradila mišljenje na prijedlog Zakona o telekomunikacijama.

Citiranim mišljenjem obuhvaćeni su aspekti regulacije telekomunikacijskih usluga na tržištu Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na slobodno tržišno natjecanja. Naime, u prijedlogu Zakona o telekomunikacijama, sadržane su odredbe kojima se daje nadležnost Zavodu za telekomunikacije da djeluje u određenim pitanjima zaštite slobodnog tržišnog natjecanja na tržištu telekomunikacija. Prema mišljenju Agencije, citirane odredbe prijedloga Zakona ne isključuju nadležnosti Agencije obzirom na javne usluge, na način propisan u stavku 4. ZZTN, koji je prilagođen odredi člaanka 90 (2) Ugovora o osinivanju Europske Zajednice (Rimski ugovor).

60. PRAVILA O PROGRAMU IZOBRAZBE ZA TRENERE / UČITELJE PODUZETNIŠTVA

Na zahtjev Vlade Republike Hrvatske od 25. lipnja 1999., Agencija je izradila mišljenje na Pravila o programu izobrazbe izobrazbe za trenere / učitelje poduzetništva, koja su objavljena u "Narodnim novinama" od 18. lipnja 1999.

Mišljenje Agencije u svezi s Pravilima potvrdilo je da u njima nisu sadržani restriktivni elementi za slobodno tržišno natjecanje.

Citirana Pravila donio je ministar gospodarstva temeljem članka 39. Zakona o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj 75/93.), te suglasno Zaklučku Vlade Republike Hrvatske od 6. svibnja 1999. godine o prihvaćanju Elemenata politike malog gospodarstva.

61. PROGRAM ZA POLAGANJE ISPITA ZA STJECANJA OVLAŠTENJA ZA OBAVLJANJE POSLOVA POSREDOVANJA I ZASTUPANJA U OSIGURANJU

Agencija je 17. studenog 1999. Ministarstvu financija dostavila mišljenje temeljem čl. 30. st. 2. t. 4. i 6. ZZTN, na Program.

Agencija predlaže Ministarstvu financija koje je donijelo citirani propis, da u program uvrsti i izučavanje propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

NEUPRAVNI PREDMETI - PRAĆENJE PODUZETNIKA I TRŽIŠTA

PRIVATIZACIJSKO-INVESTICIJSKI FONDOVI

*BREZA-INVEST, Varaždin
PBZ-NOVČANI FOND, Zagreb
EXPANDIA FOND d.d., Zagreb
DOM FOND d.d., Zagreb
SREDIŠNJI NACIONALNI FOND d.d., Zagreb
SLAVONSKI PRIVATIZACIJSKI INVESTICIJSKI FOND d.d.
SUNCE d.d., Zagreb
PLETER d.d.
VELEBIT d.d.*

SPAJANJA, PRIPAJANJA I POVEZIVANJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

*KUPNJA ČAKOVEČKIH TEKSTILNIH DRUŠTAVA
BENETTON, Italija I MIO-STANDARD, Osijek
RIJEČKI LIST d.o.o., Rijeka I NOVI LIST
BJELOVARSKA BANKA d.d., Bjelovar I ERSTE BANKA, Austrija
TRGOVAČKA BANKA d.d., Zagreb I ERSTE BANKA, Austrija
IREKS GmbH, Njemačka I IREKS AROME d.d., Zagreb
VJESNIK d.d., Zagreb I PAN-PAPIRNA INDUSTRIJA, d.o.o., Donji Andrijevci
INA-PLINOVOD
FIDUCIA d.o.o. I NAŠICE CEMENT d.d., Našice
VEDRAN ŠKULIĆ I NARODNI LIST d.d., Zadar
JADRAN TURIST d.d. I ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb I WILFRIED HOLLIES
PLIVA d.d., Zagreb I MEDИKA d.d., Zagreb - LJEKARNE PRIMA PHARMA
HELIOS OSIGURANJE d.d.*

TRŽIŠTA KAPITALA, KARTIČNO POSLOVANJE, TRŽIŠTA OSIGURANJA

*HRVATSKA UDRUGA BANAKA
EUROPAY INTERNATIONAL I SPLITSKA BANKA d.d., Split
VISA INTERNATIONAL I BJELOVARSKA BANKA d.d.: Bjelovar
DINERS CLUB ADRIATIC d.d. I BUDGET CAR RENTAL
AMERICAN EXPRESS I BRITISH AIRWAYS
K-KAN d.o.o. - WIZARD CARD
C CARD d.d., Zagreb - POPUSNE KARTICE
NCR I mr. MATIJA MARIĆ - BANKOMATI
Mr. JOSIP TOMAŠIĆ, Rijeka - OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA
PROGRAM ZA POLAGANJE ISPITA ZA STJECANJE OVLAŠTENJA ZA OBAVLJANJE
POSLOVA POSREDOVANJA I ZASTUPANJA U OSIGURANJU*

OSTALO

**TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH MEDIJA - TELEVIZIJA
CIJENE KOLODVORSKIH USLUGA
DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO - SAVJETOVANJE - HRVATSKI
SUSTAV ZAŠTITE OZNAKA PODRIJETLA PROIZVODA
GRAD ZAGREB - AUTOTAXI PRIJEVOZ OSOBA
FRANŠIZNA UDRUGA HRVATSKE
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA - TRŽIŠTE MEDIJA
UDRUGA IZVOĐAČA PROJEKTANATA RADOVA
CENTAR ZA VOZILA HRVATSKE I HRVATSKI AUTOKLUB
HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA - CIJENE VOZNIH KARATA
HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA - CIJENA STRUJE
STRANI TRGOVAČKI LANCI
PRIJEDLOG KONCEPCIJE REGIONALNOG GOSPODARSKOG RAZVITKA REPUBLIKE
HRVATSKE
SIGURNOST, Osijek
IPK MIA d.o.o., Osijek I MEGGLE - PRAĆENJE
HEL.PET d.o.o.
PRAVILNIK O MINIMALNIM CIJENAMA PROJEKTANTSkih USLUGA
LJEKARNE - MREŽA ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI
STRUKOVNO UDružENje ISTRAŽNIH I ZAŠTITNIH DJELATNOSTI (HGK I GRUPA
ZAŠTITARA)
TRGOVAČKI LANCI - PRAĆENJE
ZAGREB PARKING - CIJENA PARKIRANJA
LEO GROUP INC. I MAC MANUS GROUP INC.
TRŽIŠTE IZDAVANJA NOVINA U REPUBLICI HRVATSKOJ
HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA I J.P. NARODNE NOVINE - VEZANA
KUPNJA
HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb - JAVNO NADMETANJE
VARKOM d.d., Varaždin - IZGRADNJA VODOOPSKRBNIH CJEVOVODA
BOSILJKO MLIKOTA - PRIZNAVANJE PATENTA
EUROPACK - PROPISI OBILJEŽAVANJA PROIZVODA
ZAVOD ZA PLATNI PROMET - NAPLATA INFORMACIJE O STANJU ŽIRO-RAČUNA
KRAUS d.o.o. I KBC RIJEKA - PRISTUP TRŽIŠTU
PONIKVE d.o.o., Krk - HOTELI NA OTOKU KRKU
MELODIJE HRVATSKOG JADRANA - PRISTUP TRŽIŠTU
MOL, Mađarska - BENZINSKE CRPKE
INA - CIJENE NAFTNIH DERIVATA
INA - DIESEL GORIVA**

SURADNJA AGENCIJE I OSTALIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA

**HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
CARINSKA UPRAVA
ZAVOD ZA PLATNI PROMET
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
HRVATSKA NARODNA BANKA
KOMISIJA ZA VRJEDNOSNE PAPIRE
MINISTARSTVO FINANCIJA
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE
DRŽAVNA AGENCIJA ZA SANACIJU BANAKA
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA
HRVATSKI FOND ZA PRIVATIZACIJU
DIREKCIJA ZA NADZOR DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE**